

„Vy ste toho svedkami“

(Lukáš 24, 48)

TÝŽDEŇ MODLITIEB ZA JEDNOTU KREŠŤANOV

18. – 25. januára 2010

Spoločná iniciatíva

Svetovej rady cirkví

a

Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov

Preklad z angličtiny pripravila

Ekumenická rada cirkví v SR

v spolupráci s Konferenciou biskupov Slovenska.

Text v elektronickej podobe možno nájsť

na www.ekumena.sk a www.kbs.sk

Znenie anglickej verzie a ďalších verzií

možno nájsť na www.wcc-coe.org (news and resources).

© Konferencia biskupov Slovenska, 2009

© Ekumenická rada cirkví v SR, 2009

ISBN

Pre organizátorov Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov

Hľadanie jednoty po celý rok

Tradičný termín konania *Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov* je na severnej pologuli od 18. do 25. januára. Tento termín navrhol v roku 1908 Paul Wattson tak, aby modlitby prebiehali v dňoch medzi sviatkami Katedry sv. Petra a Obrátenia sv. Pavla, čo mu dodalo symbolický význam. *Pozn. pod čiarou: Keď Paul Wattson roku 1908 navrhol termín Oktávy (Týždňa) modlitieb, sviatkov Katedry sv. Petra v katolíckom kalendári bol 18. januára, preto sa tento deň traduje ako začiatok Týždňa modlitieb, aj keď sa kalendár medzitým zmenil. Na južnej pologuli sú v januári prázdniny, takže cirkvi slávia *Týždeň modlitieb* v inom termíne, napríklad v blízkosti sviatkov Zoslania Ducha Svätého (ako to navrhol Hnutie pre vieru a poriadok v roku 1926), ktoré tiež symbolizujú jednotu Cirkvi. Keďže berieme do úvahy to, že sa termín slávania dá prispôbiť, povzbudzujeme vás, aby ste tento materiál vnímali ako pozvanie hľadať po celý rok možnosti, aby ste mohli vyjadriť mieru dosiahnutého spoločenstva medzi cirkvami a spolu sa modliť za úplnú jednotu, ktorá je vôľou Krista.

Prispôsobenie textu

Tento materiál ponúkame s úmyslom, aby bol prispôsobený využitiu na miestnej úrovni, kdekoľvek to bude možné. Pritom treba brať ohľad na miestne liturgické a bohoslužobné zvyky a na celkovú spoločenskú a kultúrnu situáciu. Tieto úpravy by sa mali obyčajne zrealizovať ekumenicky. Niekde sú už pre tieto prispôbolené materiály vybudované ekumenické štruktúry. Vrúcne si želáme, aby tam, kde to tak nie je, viedla potreba zrealizovať túto úpravu k ich vytvoreniu.

Používanie materiálu Týždňa modlitieb

- Cirkvám a kresťanským spoločenstvám, ktoré slávia *Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov* prostredníctvom jednej spoločnej bohoslužby, ponúkame poriadok ekumenickej bohoslužby.
- Cirkvi a kresťanské spoločenstvá si môžu zaradiť texty z *Týždňa modlitieb* aj do svojej vlastnej bohoslužby. Podľa prostredia, v ktorom sa nachádzajú, možno primerane použiť modlitby z ekumenickej bohoslužby, materiál „ôsmich dní“ a výber prídavných modlitieb.
- Spoločenstvá, ktoré slávia *Týždeň modlitieb* v rámci svojich každodenných bohoslužieb, môžu počas tohto týždňa čerpať námety z materiálu na „osem dní“.
- Tí, ktorí by sa chceli pustiť do štúdia Biblie na tému *Týždňa modlitieb*, majú možnosť ako základ použiť biblické texty a zamyslenia ponúknuté v materiáli na „osem dní“. Ich každodenné spoločné stretnutia môžu na záver viesť k príhovorným modlitbám.
- Tým, ktorí sa chcú modliť v súkromí, poslúži tento materiál ako pomôcka pri premýšľaní o ich modlitebných cieľoch. Môžu mať na pamäti to, že tvoria spoločenstvo s ostatnými, ktorí sa na celom svete modlia za väčšiu viditeľnú jednotu Kristovej Cirkvi.

Biblický text

Evanjelium podľa Lukáša 24, 1 - 53

V prvý deň po sobote včasráno prišli k hrobu a priniesli voňavé oleje, čo si pripravili. Kameň našli odvalený od hrobu. Keď vošli dnu, telo Pána Ježiša nenašli. Ako nad tým rozpačito uvažovali, zastali pri nich dvaja muži v žiarivom odeve. Ženy sa preľakli a sklonili tváre k zemi. Ale muži im povedali: Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi? Niet ho tu, bol vzkriesený. Spomeňte si, ako vám hovoril, keď bol ešte v Galilei: Syna človeka musia vydať hriechom do rúk a ukrižovať ho, ale tretieho dňa musí vstať z mŕtvych. Tu si spomenuli na jeho slová, vrátili sa od hrobu a všetko porozprávali Jedenástim a všetkým ostatným. Bola to Mária Magdaléna, Jana a Mária Jakubova a s nimi aj ostatné, ktoré to rozprávali apoštolom. Ale tým sa zdali tieto slová ako blúznenie a neverili im. No Peter vstal a bežal k hrobu. Keď sa nahol, videl tam len plachty. Odišiel domov s úžasom nad tým, čo sa to stalo. V ten istý deň dvaja z nich išli do dediny zvanej Emauzy, ktorá bola od Jeruzalema vzdialená na šesťdesiat stadií. A rozprávali sa o všetkom, čo sa udialo. Ako sa tak zhovárali a vzájomne uvažovali, priblížil sa k nim sám Ježiš a šiel s nimi. Ich oči boli zastreté, aby ho nepoznali. I spýtal sa ich: O čom sa takto idúcky rozprávate? Oni sa zronení zastavili a jeden z nich, menom Kleofáš, mu povedal: Ty si vari jediný návštevník Jeruzalema, ktorý nevie, čo sa tam po tieto dni stalo! On sa ich spýtal: A čo? Odpovedali mu: To, čo sa stalo s Ježišom Nazaretským, ktorý bol prorok, mocný v čine i v reči pred Bohom, aj pred všetkými ľuďmi. Ako ho veľkňazi a naši poprední muži dali odsúdiť na smrť a ukrižovali. A my sme dúfali, že on vykúpi Izrael. Dnes je to však už tretí deň, ako sa to všetko stalo. Niektoré z našich žien nás aj vyľakali. Pred svitaním boli pri hrobe, a keď nenašli jeho telo, prišli a tvrdili, že sa im zjavili anjeli a tí im hovorili, že žije. Niektorí z našich išli k hrobu a zistili, že je to tak, ako povedali ženy. No jeho nevideli. Ježiš im povedal: Vy nechápaví a ťarbaví srdcom uveriť všetko, čo hovorili proroci! Či nemusel Kristus toto všetko pretrpieť a tak vojsť do svojej slávy? A počnúc Mojžišom cez všetkých prorokov, im vykladal, čo sa naňho v celom Písme vzťahovalo. Tak sa priblížili k dedine, do ktorej sa uberali, a on sa tváril, že ide ďalej. Ale oni naňho naliehali: Zostaň s nami, lebo sa zvečerieva a deň sa schýlil. Vošiel teda, aby zostal s nimi. Keď sedel s nimi pri stole, vzal chlieb, dobrorečil, lámal a podával im. Vtom sa im otvorili oči a spoznali ho. Ale on im zmizol. Tu si povedali: Či nehorelo naše srdce, keď sa s nami cestou rozprával a vysvetľoval nám Písma? A ešte v tú hodinu vstali a vrátili sa do Jeruzalema. Tam našli zhromaždených Jedenástich a ostatných, čo boli s nimi. Títo hovorili: Pán naozaj vstal z mŕtvych a ukázal sa Šimonovi. Aj oni porozprávali, čo sa im cestou stalo a ako ho spoznali pri lámaní chleba. Kým o tom hovorili, on sám sa postavil uprostred nich a povedal im: Pokoj vám! Preľaknutí a prekvapení sa domnievali, že vidia ducha. Povedal im: Čo sa ľakáte a prečo máte v srdci pochybnosti? Pozrite na moje ruky a nohy, že som to ja! Dotknite sa ma a presvedčte sa! Veď duch nemá mäso a kosti – a ja, ako vidíte, mám. Keď to povedal, ukázal im ruky a nohy. Pretože tomu stále od veľkej radosti neverili a čudovali sa, povedal im: Máte tu niečo na zjedenie? Podali mu kúsok pečenej ryby. Vzal si a jedol pred nimi. Potom im hovoril: Toto sú moje slová, ktoré som vám povedal, kým som bol ešte s vami: Musí sa vyplniť všetko, čo je o mne napísané v Mojžišovom zákone, Prorokoch a Žalmoch. Vtedy im otvoril myseľ, aby chápali Písma, a povedal im: Tak je napísané, že Kristus bude trpieť, tretieho dňa vstane z mŕtvych a v jeho mene sa bude všetkým národom, počnúc od Jeruzalema, hlásať pokánie na odpustenie hriechov. Vy ste toho svedkami. Hľa, ja na vás zosiela, čo sľúbil môj Otec. Vy však zostaňte v meste, kým nebudete zahalení mocou z výsosti. Potom ich vyviedol von až k Betánii, zdvihol ruky a požehnal ich. Keď ich žehnal, vzdialil sa od nich a vznášal sa do neba. Oni sa mu klaňali a s veľkou radosťou sa vrátili do Jeruzalema. Stále boli v chráme, chválili a velebili Boha.

(Biblia, slovenský ekumenický preklad)

Úvod do témy na rok 2010

V priebehu minulého storočia nadobúdalo zmierenie medzi kresťanmi rozličné formy. Spirituálny ekumenizmus poukázal na to, aká je modlitba dôležitá pre kresťanskú jednotu. Do teologického výskumu sa vložila značná energia, čo viedlo k veľkému množstvu doktrinálnych dohôd. Praktická spolupráca medzi cirkvami v sociálnej oblasti dala zrod plodným podnetom. Popri týchto hlavných úspechoch mala otázka misií veľmi konkrétne postavenie. Svetová misijná konferencia v Edinburghu sa všeobecne považuje za akýsi začiatok moderného ekumenického hnutia.

Misie a jednota

Nie každý si prirodzene vytvorí spojenie medzi misijnou snahou a túžbou po kresťanskej jednote. Ale musí ísť misijný záväzok Cirkvi ruka v ruke s jej ekumenickým záväzkom? Prostredníctvom krstu sme už jedno telo a sme povolani k tomu, aby sme žili v spoločenstve. Boh nás učinil bratmi a sestrami v Kristu. Nie je práve toto základným svedectvom, ku ktorému sme povolani?

V dejinách na otázku kresťanskej jednoty často upozorňovali misionári. Bolo to z praktických príčin. Bolo to jednoducho často preto, aby sa vyhlo zbytočnej súťaživosti, pre obrovské ľudské a materiálne potreby. Územie, kde sa malo evanjelizovať, sa rozdelilo a cirkvi sa príležitostne snažili robiť viac, ako len mať súčasne prebiehajúce aktivity a podporovať niektoré spoločné projekty. Misionári z rôznych cirkví mohli napríklad zlúčiť svoje zdroje, aby sa podujali na nový preklad Biblie. Táto spolupráca v službe Božieho slova viedla k uvažovaniu o rozdelení medzi kresťanmi. Bez toho, aby sa poprela rivalita medzi misionármi, ktorých vyslali rozličné cirkvi, malo by sa tiež uznať, že tí, ktorí boli na misijnom poli, boli prvými, ktorí si uvedomili tragédiu rozdelenia kresťanov. Európa si na rozdelenie cirkví zvykla, ale pre misionárov, ktorí zvestovali evanjelium ľuďom, ktorí o Kristovi dovtedy nepočuli, bol tento škandál nejednotnosti strašný. Samozrejme, že rozličné rozdelenia cirkví, ktoré poznačili kresťanské dejiny, mali teologické dôvody, ale boli tiež poznačené súvislosťami (historickými, politickými, intelektuálnymi ...), ktoré viedli k ich vzniku. Bol by to však dostatočný dôvod priniesť takéto rozdelenie aj ľuďom, ktorí práve objavovali Krista? Uprostred ich nového začiatku by nové miestne cirkvi len ťažko nezbadali priepasť medzi posolstvom lásky, ktoré chceli žiť a samotným rozdelením medzi učeníkmi Krista. Ako môžete druhým pomôcť pochopiť zmierenie, ktoré sa ponúka v Ježišovi Kristovi, ak sa samotní pokrstení navzájom ignorujú alebo súperia? Ako môžu kresťanské skupiny, ktoré žili vo vzájomnom nepriateľstve, kázať jedného Krista, jednu vieru a jeden krst dôveryhodným spôsobom?

Účastníkom konferencie v Edinburghu v roku 1910 teda nechýbali otázky týkajúce sa ekumény.

Misijná konferencia v Edinburghu v roku 1910

Oficiálni delegáti misijných spoločností z rozličných odvetví protestantizmu a anglikanizmu, ku ktorým sa pripojil aj pravoslávny hosť, sa stretli v lete r. 1910 v škótskom hlavnom meste. Konferencia, ktorá nebola zhromaždením, na ktorom sa mali robiť rozhodnutia, mala iba jediný cieľ – pomôcť misionárom upevniť spoločného ducha a koordinovať ich prácu.

Prítomné boli iba tie misijné spoločnosti, ktoré pracovali na zvestovaní evanjelia na miestach, kde ešte nepoznali Krista. Neboli preto pozvané tie spoločnosti, ktoré pracovali v Latinskej Amerike alebo na Blízkom východe, kde už dlho pôsobila Rímskokatolícka cirkev alebo pravoslávne cirkvi.

V roku 1910 sa škótska cirkevná scenéria začala meniť a Rímskokatolícka a Episkopálna cirkev mali opäť radosť z dôležitejšej úlohy. O Edinburghu ako mieste stretnutia sa rozhodlo kvôli jeho intelektuálnej a kultúrnej vitalite. Chýr jeho teológov a cirkevných vodcov tiež prispel k tomuto výberu. Škótske protestantské cirkvi boli mimoriadne aktívne v misiách a boli známe tým, že venovali pozornosť miestnym kultúram.

Kresťanské cirkvi v súčasnom Škótsku

Prejavom úcty voči tejto dôležitej etape v dejinách ekumenického hnutia bolo prirodzene to, že usporiadatelia Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov – t.j. Komisia pre vieru a poriadok a Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov, pozvali škótske cirkvi, aby pripravili Týždeň modlitieb na rok 2010. Bolo to v tom istom čase, keď sa aktívne angažovali v príprave osláv výročia Misijnej konferencie, ktorá sa konala v r. 1910, na tému „Svedkami Krista dnes“. Tieto cirkvi navrhli ako tému Týždňa modlitieb: „*Vy ste toho svedkami*“ (Lukáš 24, 48).

Biblická téma: *Vy ste toho svedkami*

V ekumenickom hnutí sme často premýšľali o posledných slovách Pána Ježiša predtým než zomrel. V tejto poslednej vôli sa zdôrazňovala dôležitosť jednoty Kristových učeníkov: „*Aby všetci boli jedno, ... aby svet veril, že si ma ty poslal*“ (Ján 17, 21).

Škótske cirkvi vybrali originálnu tému a pozvali nás počúvať posledné Kristove slová pred jeho nanebovstúpením: „*Tak je napísané, že Kristus bude trpieť, tretieho dňa vstane z mŕtvych a v jeho mene sa bude všetkých národom, počnúc od Jeruzalema, hlásať pokánie na odpustenie hriechov. Vy ste toho svedkami*“ (Lukáš 24, 46-48). Práve o týchto Kristových slovách by sme mali premýšľať každý deň.

Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2010 nás pozýva k štúdiu celej 24. kapitoly Lukášovho evanjelia. Či už ide o vystrašené ženy pri hrobe, dvoch skľúčených učeníkov na ceste do Emauz alebo jedenástich učeníkov, ktorých premohla pochybnosť a strach – všetci, ktorí sa stretli so vzkrieseným Kristom, sú poslaní na misie slovami: „*Vy ste toho svedkami*“. Toto poslanie dáva Cirkvi Kristus a nikto jej ho nemôže vziať. Cirkev je spoločenstvom tých, ktorí sú zmierení s Bohom a v Bohu a sú svedkami pravdy moci spasenia v Ježišovi Kristovi.

Uvedomujeme si, že svedectvo Márie Magdalény, Petra alebo tých dvoch emauzských učeníkov bude úplne iné. Ale srdcom, jadrom každého ich svedectva bude víťazstvo Ježiša nad smrťou. Osobné stretnutie so Vzkrieseným radikálne zmenilo ich životy a jedna vec sa ojedinelým spôsobom pre každého jedného z nich stala imperatívom: „*Vy ste toho svedkami*“. Ich príbeh vyzdvihne rozdielne veci, môže sa stať, že sa medzi nimi vyskytnú nezhody o tom, čo si vyžaduje vernosť Kristovi, ale všetko bude slúžiť na zvestovanie dobrej zvesti.

Osem dní

Počas Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov 2010 budeme každý deň uvažovať o 24. kapitole Lukášovho evanjelia. Pristavíme sa pri otázkach, ktoré táto kapitola kladie. Sú to Ježišove otázky pre učeníkov a otázky, ktoré sa učenici pýtajú Krista.

Každá z týchto otázok nám dovoľuje poukázať na konkrétny spôsob svedectva o Vzkriesenom.

Každá z nich nás pozýva premýšľať o našej situácii rozdelenia Cirkvi a o tom, ako konkrétne to môžeme dať do poriadku. My už svedkami sme a potrebujeme sa stať ešte lepšími svedkami. Ako?

- chválou toho, ktorý nám dáva dar života a vzkriesenia (1. deň)
- poznávaním, ako sa podeliť s príbehom o našej viere s inými (2. deň)
- uvedením si, že Boh v našich životoch koná (3. deň)
- vzdávaním vďaky za vieru, ktorú sme prijali (4. deň)
- vyznaním, že Kristus víťazí nad každým utrpením (5. deň)
- hľadaním, ako môžeme byť vernejšími Božiemu slovu (6. deň)
- tým, že budeme rásť vo viere, nádeji a láske (7. deň)
- ponukou pohostinnosti a tým, že budeme vedieť, ako ju prijať, keď sa nám ponúkne (8. deň)

Nebolo by naše svedectvo vernejšie evanjeliu Krista v každom z týchto ôsmich aspektov, keby sme svedčili spolu?

Edinburgh 2010

Sté výročie Misijnej konferencie, ktorá sa konala v tomto meste pred storočím, si pripomenieme v júni r. 2010 (<http://www.edinburgh2010.org>). Usporiadatelia chcú, aby bolo toto stretnutie časom vďakyzvania za pokrok v misiách, ktorý umožnil Boh. Dôležité miesto tiež dali modlitbe, ponúknutiu svedectva o Kristovi, ktoré musia cirkvi spolu niesť v 21. storočí.

Toto stretnutie by tiež malo umožniť tým, ktorí už dlho pracujú na misijnom poli a predstaviteľom súčasnejších prúdov, aby sa navzájom podelili o svoje perspektívy. Členovia z iných cirkevných tradícií budú tiež môcť hovoriť o svojej misijnej praxi.

Svet sa od r. 1910 veľmi zmenil, a preto sa o misiách musí nanovo popremýšľať. Sekularizácia a odkresťančenie, nové prostriedky komunikácie, vzťahy medzi konfesiami, medzináboženský dialóg – je mnoho tém, o ktorých sa musí diskutovať. Môžu sa síce všetci dohodnúť na tom, že Kristovi učeníci potrebujú o ňom svedčiť, je však stále ťažké dohodnúť sa na tom, aké majú byť misie dnes. V jednotlivých cirkvách nie je nedostatok takýchto rozhovorov. Neproselo by tejto diskusii, aby sa jej venovali všetky cirkvi spoločne?

1910 ... 2010 – kresťania majú v podstate podobný dôvod naliehavosti: pre naše ľudstvo, zranené rozdelením, evanjelium nie je luxus. Evanjelium nemôžu zvestovať disharmonické hlasy. V Kristovi môžu tí, ktorí sú plní nenávisť, nájsť cestu zmierenia. Pre tých, ktorých všetko rozdeľuje, pomôžu nájsť radosť z toho, že môžu žiť ako bratia a sestry v Kristovi... Vy ste toho svedkami.

Príprava materiálu na

Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2010

Počiatočnú prácu, ktorá viedla k vydaniu tejto brožúrky, pripravila škótska ekumenická skupina, ktorú vytvorila organizácia Action of Churches Together in Scotland (ACTS – ide o globálnu sieť humanitárnych organizácií s pobočkou v Škótsku). Prizvala ich k tomu Konferencia katolíckych biskupov. Chceme sa preto veľmi poďakovať všetkým, ktorí prispeli:

p. Andrew Barr (Škótska episkopálna cirkev)

Major Alan Dixon (Armáda spásy)

Rev. Carol Ford (Škótska cirkev)

biskup Mons. Willie McFadden (Rímskokatolícka cirkev)

Rev. Lindsay Sanderson (ACTS, Zjednotená reformovaná cirkev)

O navrhovaných textoch sa definitívne rozhodlo na stretnutí medzinárodnej prípravnej skupiny, ktorú nominovala Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví a Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov. Skupina sa stretla v Scotus College, škótskom národnom rímskokatolíckom seminári v Glasgowe. Sme obzvlášť vďační rektorovi seminára Mons. Williamovi McFaddenovi, seminaristom a všetkým pracovníkom za ich srdečné privítanie, ich ústretovosť a modlitby, ktorými sprevádzali našu prácu. Na záver patrí naša vďaka rev. Lindsay Sandersonovej (asistentke generálneho tajomníka ACTS), že spolu s Mons. McFaddenom zrevidovali texty. Ďakujeme za čas spoločnej modlitby a za zmeny, ktoré organizovali predstavitelia rozličných kresťanských cirkví Škótska, ako aj za celkovú prípravu stretnutia.

Úvod do ekumenickej bohoslužby

„Vy ste toho svedkami“ (Lukáš 24, 48)

Témou Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov 2010 je výrok „Vy ste toho svedkami“. Tieto slová sú z 24. kapitoly Lukášovho evanjelia, ktoré je stredobodom tejto bohoslužby. Je to tiež téma, ktorú si vybrali škótski kresťania na

oslavu storočnice Misijnej konferencie, ktorá sa konala v Edinburghu. V roku 1910 počuli účastníci stretnutia v Edinburghu prorocké svedectvo o tom, ako rozdelenia medzi kresťanmi oslabujú nielen misionársku efektívnosť, ale aj Cirkev, telo Kristovo, a jej poslanie.

Kresťania v Škótsku pozývajú v roku 2010 na ekumenické zhromaždenia, aby nahlas prečítali túto kapitolu z Lukáša. Tak sa naplno rozvinie kázanie, vďakyvzdanie, príhovorné modlitby a oslava vyslania v mene evanjelia. To nás bude viesť k pochopeniu Kristovho vzkriesenia ako zdroja duchovného spoločenstva, vyslania na misie, skutočného spojenia medzi misiami a jednotou a preto k neprestajnej potrebe obnovovania nášho záväzku voči jednote kresťanov.

Bola to práve táto recipročná požiadavka o evanjelizáciu a ekuménu, ktorú s takou vierou, silou a jasnosťou zdôrazňovali priekopníci ekumenického hnutia 20. storočia.

Poriadok ekumenickej bohoslužby

Poriadok bohoslužby je zámerne veľmi jednoduchý. Je to tak preto, aby sa dal prispôbiť miestnym pomerom a dovolil tak zhromaždiť sa kresťanom všetkých tradícií bez toho, aby mali problém modliť sa a zároveň rešpektovať svoju rôznorodosť. Je celkom možné nejakú časť aj rozšíriť. Jednoduchosť štruktúry, ktorá pozostáva z (I) otvorenia, (II) slávenia Božieho slova, (III) príhovorných modlitieb, (IV) vyslania, znamená, že zbory, ktoré uprednostňujú voľnejšie formy a spontánne modlitby, by tiež mohli použiť tento materiál.

I) Otvorenie

Úvodná pieseň. Počas spievania piesne sa prinesie Biblia alebo kniha evanjelií a podľa miestnych zvykov sa položí buď na pulpit, stôl alebo oltár.

Privítanie - predsedajúci privíta všetky spoločenstvá a prítomných vedúcich. Zhromaždenie je potom pozvané vzdať vďaka Bohu za vzkriesenie jeho Syna Ježiša Krista a na prosby za dar Svätého Ducha, ktorý obnovuje kresťanské misie a jednotu v duchu povolania konferencie, ktorá sa konala v r. 1910 v Edinburghu (viď všeobecný úvod a predošlý odsek).

Úvodnú modlitbu môžeme tiež vybrať zo zbierky v dodatku.

II) Zvestovanie 24. kapitoly *Evanjelia podľa Lukáša*

Evanjeliová pieseň chvály. Existuje množstvo piesní, z ktorých si možno vybrať: piesne vzkriesenému Kristovi, glória, aleluja v akejsi rozvinutejšej forme, liturgický spev alebo responzórny paschálny žalm, alebo niečo, čo evokuje vyslanie svedkov vzkriesenia.

Doporučuje sa, aby sa evanjeliový text, t.j. 24. kapitola Lukášovho evanjelia, prečítal celý. Môže ho čítať jeden alebo viacerí lektori: rozprávač, Kristov hlas, anjeli, emauzskí učeníci a učeníci v Jeruzaleme.

34. verš môže poslúžiť na dialóg so zborom:

Lektor: Pán naozaj vstal z mŕtvych a ukázal sa Šimonovi.

Zbor: Naozaj! Kristus vstal z mŕtvych, Kristus naozaj vstal v mŕtvych, aleluja!

- ďalšou možnosťou je zaspievanie verša piesne medzi čítaním troch častí kapitoly: veľkonočná zvesť pri hrobe (v. 1-12); zjavenie sa učeníkom na ceste do Emauz (v. 13-35) a zjavenie sa jedenástim učeníkom (v. 36-53). Chvála sa môže vyjadriť aj iným spôsobom, napr. zatlieskaním vždy po zmienke o Vzkriesenom, ako to robila Chaldejská cirkev.

- najmä pri deťoch alebo mladých ľuďoch by sa mohla použiť pantomíma alebo iná divadelná forma

- mohli by sa tiež použiť ikony, obrazy, fotky alebo video ...

Je potrebné, aby sa pred a tesne po kázni definoval čas pre spev, hudbu a ticho.

III) Modlitby vďakyvzdania a príhovorné modlitby

Materiály, ktoré sú pripravené na každý deň Týždňa modlitieb nás podnecujú k modlitbám. Vyzývajú Pánovo meno a oslavujú Boha za jeho

štedrosť a pohostinnosť, ktoré nám prejavil v Ježišovi Kristovi. Ide o prosebnú modlitbu, ako aj o žiadosť o Božie posvätenie svedkov evanjelia, zjednotených jednou vierou a jedným krstom a spoločným svedectvom Cirkvi, ktorá nie je rozdelená vo svojej nádeji.

IV) Vyslanie

Za akúsi modlitbu záväzku sa navrhuje modlitba škótskeho kresťana. Vyjadruje našu túžbu prosiť o Božie požehnanie v súčasnosti aj budúcnosti, či už v ekumenickom hnutí alebo evanjelizácii. V roku 2010 pristupujeme k novému „edinburghskému záväzku“. Modlime sa, aby sme viac ako inokedy počuli súčasné volanie k evanjelizácii v jednote: „Aby sme jedno boli, aby svet uveril“. Nech je naša odpoveď na Kristovo volanie niest' jednotné svedectvo o jeho vzkriesení posilnená.

Použitie materiálu k modlitbám pri iných okolnostiach

Tento náčrt bohoslužby sa môže tiež použiť na spoločné bohoslužby pri príležitosti veľkonočných sviatkov v r. 2010 alebo i v ďalších rokoch, keď budú kresťania sláviť Veľkú noc v ten istý dátum (4. apríl 2010, 24. apríl 2011, 20. apríl 2014, 16. apríl 2017). Materiál sa tiež dá použiť na bohoslužbu v miestnych cirkvách a zboroch.

Poriadok ekumenickej bohoslužby

L: Lektor

Z: Zhromaždenie

I) Otvorenie

Úvodná pieseň

Úvodné odpovede

L: „Jedno je telo a jeden Duch, ako ste aj boli povolani k jednej nádeji svojho povolania...“.

Z: „Jeden je Pán, jedna viera, jeden krst, jeden Boh a Otec všetkých, ktorý je nad všetkými, skrze všetkých a vo všetkých“.

L: „Tak je napísané, že Mesiáš bude trpieť, tretieho dňa vstane z mŕtvych a v jeho mene sa bude všetkým národom, počnúc od Jeruzalema, hlásať pokánie na odpustenie hriechov...“.

Z: „My sme toho svedkami“.

Privítanie

Úvodná modlitba

Ó, vzkriesený Kriste,

na ceste do Emauz si bol spoločníkom učeníkov.

Buď pri nás na našej ceste viery,

na životných chodníkoch a pri každom stretnutí.

Daj nám súcitiť, aby sme vedeli prijať druhých

a vypočuť si ich príbehy.

Vznieť nanovo túžbu po zvestovaní tvojho Božieho slova.

Daj, aby nás osvietilo a aby naše srdcia horeli, keď budeme o ňom svedčiť.

Nech nás tvoj Duch Svätý učí umeniu vysvetľovať Písmo

a otvorí nám oči, aby sme Ťa poznávali.

Daj nám smelosť, aby sme sa mohli stať zraniteľní,

aby Ťa cez nás spoznali naše sestry a bratia,
a my aby sme Ťa spoznali skrze nich.
Amen.

II) Slávenie Božieho slova

Spievané evanjelium

Čítanie celej 24. kapitoly *Evanjelia podľa Lukáša*

Kázeň

Pieseň

Znak pokoja

L: Ježiš svojim učeníkom povedal: „Pokoľ vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam“. Nehľad na naše hriechy, ale na vieru svojej Cirkvi. Aby sa stala tvoja vôľa, daj pokoj svojej Cirkvi a veď ju k dokonalej jednote. Ty, ktorý žiješ a panuješ s Otcom a Duchom Svätým na veky vekov.

Z: Amen.

L: Pokoj Boží nech je stále s vami.

Z: I s tebou.

Alebo

L: Pokoj Boží nech je stále s vami.

Z: Vzkriesený Kristus je naozaj medzi nami.

Alebo

L: Kristus vstal z mŕtvych.

Z: Kristus naozaj vstal z mŕtvych! Aleluja!

Nicejsko-carhradské vyznanie viery

Ofera a pieseň

III) Príhovorné modlitby

Bože, Stvoriteľu a Spasiteľu, chválime Ťa za všetky naše odlišné spoločenstvá, ktoré chcú spoločne vyznať, skrze slovo a skutok, svoju vieru vo vzkrieseného Krista, ktorý nám dáva život.

Daj, aby sme tak napredovali v našom ekumenickom záväzku, aby sme sa viac zjednotili v našich vďakách za stvorenie a v našich spoločných činoch na udržanie života.

Kyrie, eléison (alebo iná alternatíva spievanej odpovede)

Bože, dal si sa nám poznať v našom príbehu. Ďakujeme ti za to, že si s nami a za to, že si nám dal svojho Syna, aby nám zjavil tvoju lásku a podelil sa s tvojou slávou.

Veď kroky všetkých tých, ktorí sú svedkami evanjelia pre dokonalú jednotu – starostlivým a trpezlivým načúvaním kultúr a rozprávání ľudí.

Kyrie, eléison

Bože, ty, ktorý si nás nikdy neopustil, tebe ďakujeme za zážitok dvoch učeníkov na ceste do Emauz so vzkrieseným Kristom.

Daj, aby sme aj my mohli cítiť Kristovu prítomnosť na našich cestách. Zapáľ naše srdcia a otvor naše chápanie, aby sme mohli svedčiť o tvojej aktívnej prítomnosti v moci jeho vzkriesenia.

Kyrie, eléison

Pane Božie, od ktorého pochádza každý dokonalý dar, vzdávame ti vďaku za to, že od začiatku časov, od pokolenia do pokolenia si nikdy neprestal vzbudzovať ten oblak svedkov, ktorý šíril vieru apoštolov (sv. Ninian, sv. Kolumba... tu môže každý cirkevný zbor spomenúť svojich patrónov, miestnych evanjelistov alebo martýrov).

Prosíme, aby sme boli verní tejto viere, ktorá nám bola zverená, a tvoriví, aby sme spoločne otvárali nové cesty evanjelia.

Kyrie, eléison

Bože zľutovania, ďakujeme ti, lebo si svet zmieril skrze kríž svojho Syna.

Daj, aby naša viera rástla, aby spolu s Kristom a nasledujúc jeho príklad, mohla dať našim cirkvám a každému jednému z nás silu stále efektívnejšie stáť pri ľuďoch v ich životoch, utrpení a smrti.

Kyrie, eléison

Pane Bože, svoju nádej vkladáme do teba a chválime ťa za Ježišov sľub: „A hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta“.

Vidíš pochybnosti, ktoré sužujú naše srdcia na ceste ku kresťanskej jednote. Daj, aby sme nasledovali príklad ekumenických priekopníkov konferencie v Edinburghu v r. 1910, aby sme mali odvahu spoločne odsúdiť naše súčasné strachy a daruj nám jasnosť, v r. 2010 znovu získať dôveru na ceste k naplneniu tvojej vôle.

Modlitba Pánova

IV) Vyslanie

Modlitba záväzku

L: Modlime sa.

Z: Vezmi nás odtiaľ, kde sme, tam, kde chceš, aby sme boli.

Učiň nás nielen strážcami dedičstva,

ale živými znakmi tvojho prichádzajúceho kráľovstva.

Zapáľ nás vášnou pre spravodlivosť a pokoj medzi všetkými ľuďmi,

naplň nás tou vierou, nádejou a láskou, ktoré stelesňujú evanjelium

a skrze Ducha Svätého nás učiň jedným telom.

Aby svet uveril, že tvoje meno má byť vyvýšené v našom národe,

že tvoja Cirkev má byť viac tvojím telom,

sľubujeme, že ťa budeme milovať, slúžiť ti

a nasledovať ťa ako pútnici a nie ako cudzinci.

(sľub ACTS. Prevzaté z inauguračnej bohoslužby ACTS (Action for Churches Together in Scotland – globálna sieť humanitárnych organizácií s pobočkou v Škótsku)

Požehnanie

L: Milosť nášho Pána Ježiša Krista,

láska Božia

a spoločenstvo Ducha Svätého

nech je so všetkými vami.

Z: Aj s tebou.

Alebo

Nech vám Pán, ktorý tmu porazil svetlom, daruje pokoj.

Nech vám Pán, ktorý smrť porazil životom, daruje pokoj.

Nech vám Pán, ktorý samotu porazil láskou, daruje pokoj.

Alebo iné požehnanie.

Vyslanie

L: Dnes nám vzkriesený Kristus hovorí: „Ako mňa poslal Otec, tak ja posielam vás“.

Z: Amen

L: Počuli sme dobrú zvesť vzkriesenia Ježiša: „Vy ste toho svedkami“. Chodte teda v Kristovom pokoji. Aleluja!

Z: Vďaka Bohu. Amen. Aleluja!

Záverečná pieseň

Biblické úvahy a modlitby na „osem dní“

Téma 1. dňa – Svedectvo prostredníctvom oslavy života

Text – „*Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi?*“ (Lukáš 24, 5)

Biblické texty

Genezis 1, 1.26-31 Boh videl, že všetko, čo utvoril, bolo veľmi dobré.

Žalm 104, 1-24. Ako veľá je tvojich diel, Hospodin!

Prvý list Korint'anom 15, 12-20 Ak však mŕtvi nevstávajú, ani Kristus nebol vzkriesený.

Lukáš 24,1-5 Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi?

Komentár

Naša cesta kresťanskej jednoty je pevne zakorenená v našom spoločnom presvedčení, že vo vzkriesení Ježiša Krista oslavujeme nielen život, ktorý nám Boh dal, ale aj ponuku nového života, ktorý sme dostali skrze Ježišovo víťazstvo nad smrťou, ktoré sa udialo raz a navždy. Keď sa budeme stretávať počas tohto Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov, svedčíme o našej spoločnej viere tým, že sa zaoberáme životom všetkých. Život je dar, ktorý nám dal Boh a čím viac podporujeme a oslavujeme život, tým viac svedčíme o tom, ktorého štedrá láska nás v prvom rade k životu priviedla.

Text z *Knihy Genezis* nám pripomína Božiu tvorivú silu a energiu. Práve s nimi sa Pavel stretol, keď zakúsil Ježišovo vzkriesenie.

Vyzýva obyvateľov Korintu, aby svoju celú dôveru vložili do vzkrieseného Pána a do jeho ponuky nového života.

Žalm v tejto téme pokračuje, keď zvestuje slávu Božieho stvorenia.

Úryvok z evanjelia nás vyzýva, aby sme hľadali nový život navzdory kultúre smrti, ktorú nám náš svet často predstavuje. Povzbudzuje nás to k dôvere v Ježišovu moc a tak môžeme zakúsiť život a uzdravenie.

Dnes ďakujeme Bohu za všetko, čo nám dokazuje Božiu lásku voči nám: za všetko stvorenie, za bratov a sestry vo všetkých častiach zeme, za spoločenstvo lásky, za odpustenie a uzdravenie a za večný život.

Modlitba

Bože, náš Stvoriteľu, chválime Ťa za všetkých, ktorí vydávajú svedectvo svojej viery slovami a skutkami. Tým, že naplnio žijeme svoj život, sa stretávame s tvojou milujúcou prítomnosťou v mnohých zážitkoch, ktoré nám ponúkaš. Daj, aby nás naše spoločné svedectvo oslavy života spojilo vo vďačnosti voči tebe, tvorcovi všetkého života.

Otázky na premýšľanie

1. Do akej miery oslavuje vaše vlastné svedectvo a svedectvo tvojej cirkvi/ zboru život?
2. Spoznajú iní ľudia na základe vášho svedectva, že Kristus vstal z mŕtvych?
3. V ktorých oblastiach života by ste mali rásť?

4. Sú nejaké veci v minulosti, na ktorých cirkvi lipnú, a ktorých by sa mali zbaviť kvôli novému ekumenickému povedomiu?

Téma 2. dňa: Svedectvo prostredníctvom zdieľania príbehov

Text – „*O čom sa takto idúcky rozprávate?*“ (Lukáš 24, 17)

Biblické texty

Jeremiáš 1, 4-8 „Pôjdeš, ku komukoľvek ťa pošlem“

Žalm 98 „Spievajte Hospodinovi novú pieseň“

Skutky apoštolov 14, 21-23 „Tam učeníkov posilňovali na duchu“

Lukáš 24, 13-17a „O čom sa takto idúcky rozprávate?“

Komentár

Zdieľanie sa s našimi príbehmi je mocným spôsobom, akým svedčíme o našej viere v Boha. Keď počúvame jeden druhého s rešpektom a ohľaduplnosťou, môžeme stretnúť Boha v tom človeku, s ktorým práve komunikujeme.

Text z *Jeremiáša* nám ponúka mocné svedectvo o Božom povolaní proroka. Chce sa podeliť s tým, čo prijal a tým umožniť, aby Božie slovo zaznelo a naplnilo sa.

Povolanie zvestovať Božie slovo zažili aj učenici v ranej Cirkvi, ako to čítame v *Skutkoch apoštolov*.

Náš žalm nám umožňuje spievať Bohu v duchu chvály a vďakyvzdania.

Dnešné evanjelium nám predstavuje Ježiša, ktorý osvetľuje našu slepotu a rozháňa naše rozčarovanie. Pomáha nám pochopiť naše príbehy v rámci Božieho zjaveného plánu.

Počas tohto Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov budeme počúvať príbehy viery iných kresťanov, aby sme stretávali Boha v rozličných spôsoboch, akými sa nám samotný Boh zjavuje. Uvedomujeme si, že sa môžeme s druhými zdieľať aj prostredníctvom technológie virtuálnej reality. Moderné prostriedky komunikácie nám môžu pomôcť komunikovať na oveľa širšej úrovni a tak vytvoriť spoločenstvo, ktoré bude väčšie a rozsiahlejšie ako len čisto fyzické.

Pri pozornom počúvaní rastieme vo viere a láske. Napriek rôznorodosti nášho osobného a kolektívneho svedectva zistíme, že sme navzájom prepletení v príbehu Božej lásky, ktorá sa kvôli nám zjavila v Ježišovi Kristovi.

Modlitba

Bože dejín, ďakujeme ti za všetkých, ktorí sa s nami podelili o svoj príbeh viery a tým svedčili o tvojej prítomnosti v ich životoch. Chválime ťa za rozmanitosť našich príbehov, či už ako jednotlivcov alebo cirkví. V týchto príbehoch vidíme vyjavený príbeh Ježiša Krista. Prosíme o odvahu a presvedčenie zdieľať našu vieru s tými, s ktorými prichádzame do kontaktu, aby sme tak všetkým mohli rozšíriť posolstvo tvojho Božieho slova.

Otázky na premýšľanie

1. „Klebetíte o evanjeliu“ alebo iba klebetíte?
2. Akým spôsobom ste prístupní vy alebo vaša cirkev tomu, aby ste boli vtiahnutí do príbehov iných?
3. Akým spôsobom ste prístupní zdieľať s ostatnými príbehy vašej viery, aby ste tak boli svedkami Božej prítomnosti vo vašich osobných zážitkoch života a smrti?
4. Uvedomujete si, že moderné prostriedky komunikácie ponúkajú Cirkvi v súčasnosti enormný potenciál na konanie prospešných vecí?

Téma 3. dňa: Svedectvo prostredníctvom povedomia

Text – „*Ty si vari jediný návštevník Jeruzalema, ktorý nevie, čo sa tam po tieto dni stalo!*“ (Lukáš 24, 18)

Biblické texty

Prvá kniha Samuelova 3, 1-10 „Hovor, Hospodin, tvoj služobník počúva“

Žalm 23 „Hospodin je môj pastier“

Skutky apoštolov 8, 35 „Vtedy Filip začal hovoriť a počnúc týmto miestom Písma ohlasoval mu Ježiša“

Lukáš 24, 13 – 19a „...ich oči boli zastreté, aby ho nepoznali“

Komentár

Rastúca viera je zložitou cestou. Mnohí ľudia v našom dnešnom svete žijú zaneprázdnené životy a žijú pod veľkým tlakom a zodpovednosťou. Je ľahké prehliadnuť lásku, ktorú nám Boh zjavuje v našom každodennom živote a skúsenostiach. Čím viac sa obklopíme tlakom a aktivitami, tým väčšia je pravdepodobnosť, že prehliadneme to, čo je prakticky pred našimi očami. Ako tí dvaja učenici v evanjeliu. Niekedy si myslíme, že vieme, čo je realita a pokúšame sa náš názor vysvetliť druhým, ale neuvedomujeme si celú pravdu. V dnešnom svete sme pozvaní uvedomiť si Boha v prekvapujúcich a nezvyčajných životných situáciách.

V našom starozmluvnom texte počúvame ako Boh povoláva a pozýva Samuela, aby sa stal svedkom. Samuel najprv musí počuť toto slovo. K tomu, aby sme počuli, sa vyžaduje otvorená povaha a ochota počúvať Boha.

O takejto túžbe počúvať Božie slovo, ktorú zakúsil Filip a aj Etiópan, môžeme čítať v *Skutkoch apoštolov*. Svedčili o svojej viere tým, že odpovedali na to, o čo ich požiadali presne v tom okamihu času. Pozorne počúvali a podľa toho aj odpovedali.

Žalm Dobrého pastiera vyjadruje tichú dôveru toho, kto si uvedomuje nežnú Božiu starostlivosť, v toho, ktorý zhromažďuje stádo a vodí ho na zelené pastviny.

Počas Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov sa snažíme uvedomiť si Boha v našich každodenných udalostiach a zážitkoch. Stretávame ľudí, ktorí sú známi a iných, ktorí sú cudzincami. Pri týchto stretnutiach sa navzájom učíme z duchovných skúseností a tak získavame nový pohľad na Božiu realitu. Toto povedomie o Božej prítomnosti nás vyzýva do práce za kresťanskú jednotu.

Modlitba

Pán Ježiš, Dobrý pastier, stretávaš sa s nami a ostávaš s nami v každodennom živote. Prosíme o milosť, aby sme si uvedomovali všetko, čo pre nás robíš. Prosíme, aby si nás pripravil, aby sme boli otvorení všetkému, čo nám ponúkaš, keď nás privádzaš do jedného stáda.

Otázky na premýšľanie

1. Kedy ste si uvedomili Božiu prítomnosť vo svojom živote?
2. Uvedomujete si celosvetové oslavy a tragédie a ako by na ne mohli naše cirkvi spoločne odpovedať?
3. Stačí si len uvedomovať, alebo existuje aj niečo viac, čo by ste mohli robiť, aby ste vydávali svedectvo vašej viery?
4. Ako si môžete uvedomiť Boha, keď sa realita Božej prítomnosti nezhoduje s vašimi očakávaniami?

Téma 4. dňa – Svedectvom prostredníctvom oslavy viery, ktorú sme prijali

Text: „A čo? Odpovedali mu: To, čo sa stalo s Ježišom Nazaretským“ (Lukáš 24, 19)

Biblické texty

Piata kniha Mojžišova – Deuteronomium 6, 3-9 „Hospodin je náš Boh, Hospodin jediný“

Žalm 34 „Zvelebovať budem Hospodina v každom čase“

Skutky apoštolov 4, 32-35 „Bolo jedno srdce a duša“

Lukáš 24, 17-21 „A my sme dúfali...“

Komentár

Máme ohromne veľký dlh vďačnosti voči tým, ktorých viera nám poskytla základ pre naše dnešné kresťanské žitie. Mnohí muži a ženy sa prostredníctvom svojich modlitieb, svedectiev a bohoslužby postarali o to, aby odovzdali vieru ďalším generáciám. V Škótsku máme úchvatné kresťanské dejiny. Svätý Ninian zo 4. storočia, sv. Kolumba zo 6. storočia a mnohí keltskí svätci, ktorých viera pramenila z Božej lásky a zo zázrakov jeho stvorenia. Vieru Škótov môžeme vidieť v úlohe, ktorá bola veľmi dôležitá pri šírení reformácie v 16. storočí, v spôsobe, akým sa tento duch pevne udržiava až doteraz.

Dnešné texty potvrdzujú dôležitosť podpory spoločenstva viery, aby sa zaistilo šírenie Božieho slova. Text z 5. Mojžišovej knihy prináša nádhernú modlitbu našich židovských sestier a bratov, ktorí tieto slová používajú každý deň na Božiu chválu. Žalm nás pozýva, aby sme svedčili chválou za to, čo sme ako veriaci prijali, aby bola naša viera viditeľná skrze velebenie a vďakyvdanie. Úryvok zo *Skutkov apoštolov* odhaľuje spoločenstvo zjednotené vo viere a dobročinnosti. Evanjelium poukazuje na Ježiša ako na stredobod toho, čo sme prijali vo viere.

Keď sa tento týždeň zjednotíme s našimi kresťanskými bratmi a sestrami v modlitbách za jednotu, prijímame tým bohatú rozmanitosť nášho kresťanského dedičstva. Prosíme, aby nás uvedomenie si nášho spoločného dedičstva viac zjednotilo, keď sa vyvíjame v našej viere.

Modlitba

Pane Bože, ďakujeme ti za všetkých ľudí a spoločenstvá, ktorí nám zvestovali posolstvo dobrej zvesti a tým nám dali pevný základ pre našu vieru v súčasnosti. Daj, prosíme, aby sme aj my mohli svedčiť o našej viere tak, aby ťa iní spoznali a postavili svoju vieru na pravde spasenia, ktoré ponúkol Ježiš Kristus za život sveta.

Otázky na premýšľanie

1. Kto vo vás podnietil vašu vieru?
2. Ktoré aspekty viery vás inšpirujú vo vašom každodennom živote?
3. Ktoré je, podľa vás, najdôležitejšie učenie, ktoré vám bolo odovzdané?
4. Ako dokážete rozpoznať, že pri vás koná Boh v prinášaní viery budúcim generáciám?

Téma 5. dňa: Svedectvo prostredníctvom utrpenia

Text – „Či nemusel Kristus toto všetko pretrpieť a tak vojsť do svojej slávy?“ (Lukáš 24, 26)

Biblické texty

Izaiáš 50, 5-9 „Blízko je ten, čo mi vymôže spravodlivosť“

Žalm 124 „Naša pomoc je v mene Hospodina“

Rimanom 8, 35-39 „Božia láska, ktorá je v Ježišovi Kristovi“

Lukáš 24, 25-27 „Vykladal im, čo sa naňho v celom Písme vzťahovalo“

Komentár

V ostatných rokoch sa v Škótsku odohrali dve udalosti, ktoré z tejto malej krajiny zrazu urobili stredobod pozornosti svetových médií. Bombový útok na lietadlo nad Lockerbie a masaker detí v škole v Dunblane – pritiahli pozornosť k národu, ktorý si navždy zapamätá tieto strašné straty ľudských životov. Tieto dve udalosti spôsobili utrpenie a nepredstaviteľnú muku mnohým ľuďom a dôsledky sa dali pocítiť aj ďalej ako len za fyzickou hranicou týchto dvoch miest. Nevinní ľudia sa stretli so smrťou za desivých okolností.

V dnešnom biblickom texte hovorí Izaiáš pôsobivo o realite utrpenia. Pripomína nám, že Boh nikdy nevzdal vnímanie ľudského utrpenia. Odpoveďou je žalm, ktorý zvestuje dôveru, že veriaci musia zotrvať vo svojom Spasiteľovi.

List Rimanom ohlasuje istotu, že láska je vždy silnejšia a že utrpenie a súženie nás nikdy nepremôžu, lebo predtým, ako Kristus ponúkol svetu vzkriesenie, vstúpil do hroznej smrti a do temných hĺbok hrobu, aby tým bol úplne s nami v našich najhlbších depresiách.

Kresťania, ktorí kráčajú v Pánových šľapajach a snažia sa o úplnú jednotu, dokazujú svoju solidaritu s tými medzi sebou, ktorí vo svojich životoch stoja zoči-voči tragickým situáciám utrpenia tak, že vyznávajú, že láska je silnejšia než smrť. A že práve z extrémneho poníženia hrobu vzišlo vzkriesenie ako nové slnko pre ľudstvo, hlasné zvestovanie života, odpustenia a nesmrteľnosti.

Modlitba

Bože, Otče, zľutuj sa nad našou situáciou chudoby, utrpenia, hriechu a smrti. Prosíme Ťa o odpustenie, uzdravenie, útechu a podporu v našich tvrdých skúškach.

Ďakujeme Ti za všetkých, ktorí dokážu vidieť svetlo v ich trápení.

Daj, aby nás tvoj Boží Duch učil veľkosti tvojho zľutovania a pomáhal nám stáť pri našich sestrách a bratoch v ich ťažkostiach. Daj, aby sme naplnení jeho požehnaním, jednotne zvestovali a zdieľali so svetom víťazstvo tvojho Syna, ktorý navždy žije.

Otázky na premýšľanie

1. Ako môžete prejavíť empatiu tým, ktorí trpia a majú ťažkosti?
2. Aké poznatky a hlbšie pochopenie ste získali skrze vaše vlastné utrpenie v živote?
3. Ako prežívate solidaritu s utrpením a útlakom, ktoré zažíva toľko ľudí žijúcich v chudobe v našom svete? Aké sú vaše vlastné skúsenosti?
4. Ako by ste svedčili o Božom milosrdenstve a o nádeji, ktorú nachádzate vo svetle Kristovho kríža?

Téma 6. dňa: Svedectvo prostredníctvom vernosti Písmu

Text: „*Či nehořelo naše srdce, keď sa s nami cestou rozprával a vysvetľoval nám Písma?*“ (Lukáš 24, 32)

Biblické texty

Izaiáš 55, 10-11 „Tak sa stane s mojím slovom, ktoré mi vyjde z úst. Nevráti sa ku mne naprázdno“

Žalm 119, 17-40 „Otvor mi oči, aby som videl divy tvojho zákona!“

Druhý list Timotejovi 3, 14-17 „Celé Písmo je Bohom vnuknuté“

Lukáš 24, 28-35 Ježiš vysvetľuje Písmo svojim učeníkom

Komentár

Kresťania sa stretávajú s Božím slovom privilegovaným spôsobom: čítaním Svätého písma a prisluhovaním sviatostí. Keď s vierou počúvajú zvestovanie Svätého písma a s modlitbou čítajú rozličné biblické knihy, otvárajú sa im srdcia a mysle, aby prijali samotné Božie slovo. Ježiš prisľúbil svojim učeníkom, že im pošle Svätého Ducha, ktorý im pomôže pochopiť Božie slovo a vovedie ich do všetkej pravdy.

Kresťania sa v dejinách rozdelili na základe čítania a chápania Božieho slova. Často používali Bibliu na to, aby zdôraznili s čím nesúhlasia, namiesto toho, aby hľadali cesty zmierenia. Našťastie v súčasnosti priviedlo Písmo kresťanov, pri hľadaní jednoty, bližšie k sebe. Spoločné biblické štúdium sa stalo hlavným prostriedkom pre ich rast. Kresťanská cesta, ktorú slávime počas Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov, je pevne zakorenená v našom spoločnom počúvaní Božieho slova a snahou spoločne ho pochopiť a žiť.

Prorok Izaiáš nám pripomína, že Božie slovo, ktoré sa mocne zvestuje, je vskutku efektívne a platné. Nevracia sa k Bohu naprázdno, ale dosiahne to, kvôli čomu ho poslal. Toto poslanstvo sa opakuje v slovách Timotejovi, keď sa má zamerať na to, aby veril, že Písmo je účinné a že ním sú verní vyzbrojení pre každé dobré dielo.

Náš žalm oslavuje Božie slová a nariadenia a úpenlivo prosí, aby nám Boh dal pochopenie, aby sme zachovávali svätý zákon celým naším srdcom.

V tomto Týždni modlitieb za jednotu kresťanov prosíme za to, aby mohli všetci kresťania hlbšie preniknúť do tajomstva Božieho úžasného zjavenia, ktoré k nám prichádza v Svätom písme. Naliehavo prosíme Svätého Ducha, aby nám pomohol lepšie chápať Božie slovo a aby nás riadilo na našej spoločnej ceste viery, kým sa všetci opäť nezhrmáždíme okolo Pánovho stola.

Modlitba

Bože, chválime Ťa a ďakujeme Ti za tvoje zachraňujúce slovo, ktoré nás zasahuje skrze Sväté písmo. Ďakujeme Ti tiež za našich bratov a sestry, s ktorými môžeme zdieľať tvoje Božie slovo a spoločne objavovať hojnosť tvojej lásky. Prosíme o svetlo Svätého Ducha, aby nás tvoje Božie slovo mohlo viesť a ukazovať cestu pri hľadaní väčšej jednoty.

Otázky na premýšľanie

1. Ktoré biblické pasáže sú pre vás najdôležitejšie?
2. Kto alebo čo zapaluje vaše srdce vášňou pre evanjelium a túžbou vydávať svedectvo o Kristovi?
3. Ktorý biblický text vám pomohol lepšie pochopiť svedectvá iných kresťanov?
4. Ako by mohli naše cirkvi efektívnejšie použiť Písmo v ich každodennom živote a pri modlitbách?

Téma 7. dňa: Svedectvo prostredníctvom nádeje a dôvery

Text – „*Čo sa ľakáte a prečo máte v srdci pochybnosti?*“ (Lukáš 24, 38)

Biblické texty

Jób 19, 23-27 „Zo svojho tela uvidím Boha, svojimi očami ho pri sebe uvidím“

Žalm 63 „Moja duša prahne po tebe“

Skutky apoštolov 3, 1-10 „Ale čo mám, to ti dám“

Lukáš 24, 36-40 „(Učeníci) boli preľaknutí a prekvapení“

Komentár

Všetci kresťania počas svojej cesty viery a života zažívajú chvíle pochybností. Niekedy, keď kresťania nevedia rozpoznať prítomnosť vzkrieseného Krista, im spoločenstvo ich pochybnosti ešte prehĺbuje a nepomáha im ich uľahčiť.

Výzvou pre kresťanov je, aby neprestali veriť, že aj vtedy, keď Boha nevidia alebo necítia, on ostáva v nich. Cnosti viery, nádeje a dôvery im dovoľujú, aby svedčili o svojej viere, ktorá prekonáva ich vlastné možnosti.

Postava Jóbka nám dáva príklad niekoho, kto čelil ťažkým skúškam a súženiam a dokonca sa dohadoval s Bohom. Vierou a nádejou však veril, že Boh ostane na jeho strane. Takúto dôveru a presvedčenie môžeme vidieť aj na skutkoch Petra a Jána v príbehu o chromom mužovi, ktorý nachádzame v *Skutkoch apoštolov*. Ich viera v meno Ježiša im umožnila mocne svedčiť všetkým, ktorí boli prítomní.

Dnešný žalm je modlitbou vyjadrujúcou našu hlbokú túžbu po Božej stálej láske.

Naše stretnutie počas Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov dovoľuje našim spoločenstvám, aby rástli v spoločnej viere, nádeji a láske. Svedčíme o Božej pevnej láske ku všetkým ľuďom a o Božej vernosti jednej Cirkvi, do ktorej sme povolani.

Čím viac spoločne svedčíme, tým silnejšia bude naša zvesť.

Modlitba

Bože nádeje, podel sa s nami o tvoju víziu jednej Cirkvi, a premôž naše pochybnosti. Prehlb v tvojej prítomnosti našu vieru, aby Ťa všetci tí, ktorí sa netaja vierou v teba, mohli spoločne oslavovať v Duchu a v pravde. Prosíme najmä za tých, ktorí práve teraz pochybujú, alebo ktorí svoje životy trávajú v tieni nebezpečenstva a strachu. Buď s nimi a poteš ich svojou prítomnosťou.

Otázky na premýšľanie

1. Čo robíte so svojimi vlastnými obavami a pochybnosťami?
2. Ako by sa mohlo stať vaše správanie príčinou strachu a úzkosti pre iných?
3. Kedy ste čelili vlastnému strachu a pochybnostiam a ich prekonávaním tak vydávali svedectvo svojej viery v Krista?
4. Koľko kresťanských spoločenstiev sa navzájom povzbudzuje vo viere a nádeji?

Téma 8. dňa: Svedectvo prostredníctvom pohostinnosti

Text – „*Máte tu niečo na zjedenie?*“ (Lukáš 24, 41)

Biblické texty

Prvá Mojžišova kniha – *Genesis* 18, 1-8 „*Donesiem kus chleba, posilníte sa*“

Žalm 146 „*On obhajuje právo utláčaných, hladným dáva chlieb*“

Rimanom 14, 17-19 „*Usilujme sa preto o to, čo slúži pokoju a vzájomnému budovaniu*“

Lukáš 24, 41-48 „*Vtedy im otvoril myseľ, aby chápali Písma*“

Komentár

Elektronická komunikácia z nás dnes spravila susedov na tejto malej a preplnenej planéte. Tak ako v časoch Lukáša mnohí ľudia a spoločenstvá museli odísť zo svojich domovov, putovať a cestovať do cudzích krajín. Ľudia veľkých svetových náboženstiev prinášajú nové presvedčenie a kultúry do našich spoločenstiev.

V Týždni modlitieb za jednotu kresťanov spoznávame na našej spoločnej ceste k jednote pohostinnosť a priateľstvo kresťanov všetkých cirkví. Kristus nás tiež povoláva, aby sme ponúkali a prijímali pohostinnosť cudzinca, ktorý sa stal naším blížnym. Ak nevidíme Krista v inom človeku, zaiste ho nevidíme vôbec.

Príbeh v *Prvej Mojžišovej knihe* opisuje ako Abrahám prijal Hospodina, keď otvoril svoj dom a pohostil cudzincov. Boh celého stvorenia tiež stojí pri väzňovi, slepom, cudzincovi. Náš žalm je ponukou chvály za Božiu neustálu vernosť a za všetko, čo pre nás Boh urobil.

Slová z *Listu Rimanom* nám pripomínajú, že Božie kráľovstvo prichádza skrze spravodlivosť, pokoj a radosť v Duchu Svätom.

Vzkriesený Kristus svojich učeníkov spája, je s nimi a oni ho opäť spoznávajú. Pripomína im, čo o ňom hovorí Písmo a vysvetľuje, čomu predtým nerozumeli. Tak ich oslobodzuje od ich pochybností a obáv a vysiela ich, aby sa stali svedkami týchto vecí. Tento vytvorený priestor na stretnutie s Kristom umožňuje učeníkom, aby prijali jeho pokoj, ktorý znamená spravodlivosť pre utláčaných, starostlivosť o hladných a vzájomné budovanie, hodnoty, ktoré sú ako dary nového sveta vzkriesenia. Kresťania v priebehu dejín nachádzali vzkrieseného Pána vtedy, keď vo viere slúžili druhým a keď prijímali ich službu. Takže aj my sa môžeme stretnúť s Kristom, keď budeme zdieľať naše životy a naše dary.

Modlitba

Bože lásky, ty si nám v Kristovi ukázal svoju pohostinnosť. Uznávame, že vtedy, keď sa podelíme o naše dary s druhými, stretne teba. Daj nám milosť, aby sme sa mohli stať jednotou na našej ceste, a aby sme v sebe navzájom videli teba. Daj, aby vtedy, keď privítame cudzinca v tvojom mene, mohli sme sa stať svedkami tvojej pohostinnosti a tvojej spravodlivosti.

Otázky na premýšľanie

1. Do akej miery je krajina, v ktorej žijete, pohostinná voči cudzincom?
2. Ako môže vo vašej vlastnej blízkosti nájsť cudzinec pohostinnosť a priestor na život?
3. Ako môžete prejavovať vďačnosť všetkým, ktorí vám preukázali pohostinnosť tým, že vám boli k dispozícii?

4. Ako nám kríž ukazuje, že Božia pohostinnosť je pohostinnosťou prežitou v úplnom odovzdaní seba?

Prídavné bohoslužobné materiály zo Škótska

Svätý Duch slobody

Ako chudobní túžia
po spoločnej hojnosti
a po skončení nespravodlivosti
a Cirkev túži po jednote;
vyprovokuj nás, aby sme videli tieto dve vízie
ako živé priadze v jednej tapisérii;
cibri náš dôvtip a predstavivosť,
aby sme tieto dve splietli
v Ježišových šľapajach
pre život sveta
na Božiu slávu!

(Carolyn Smyth)

Vzkriesený Kriste,

tak ako si kráčať s dvomi, ktorí išli po ceste do Emauz,
kráčaj s nami na našej ceste viery.
Pri našich stretnutiach na ceste
nám daj súcitiť pri počúvaní príbehov iných,
trepezlivosť vysvetľovať to, čo sa nám môže zdať jasné,
a odvahu stať sa zraniteľnými,
aby ťa ostatní mohli stretnúť prostredníctvom nás
a my aby sme ťa mohli znovuobjaviť prostredníctvom nich.
Amen.

(Lindsey Sanderson)

Modlitba/ meditácia svedka

Toto rozjímavé dielo používa symboly a pohyb, aby podporili univerzálne chápanie v bohoslužobných zhromaždeniach, kde sa hovorí viacerými ako len jedným rodným jazykom a/alebo tam, kde je túžba prijať tých, ktorí majú problémy s učením. Túto modlitbu/ meditáciu môžete zakúsiť ako celok alebo po častiach v priebehu bohoslužby.

Symbole: **veľký kameň, kniha poviedok s obrázkami/ fotografiami, glóbus, vyznanie alebo iné vyhlásenie viery, kríž/ krucifix, Biblia, veľký otáznik na papieri, bochník chleba.** Symbole sa prinášajú pri čítaní príslušnej časti modlitby a položia sa na nápadné miesto, kde ich môžu všetci vidieť. Môže to byť oltár/ stôl, ktorý je vpredu alebo uprostred zhromaždenia. Symbole by sa tiež mohli premietnuť na obrazovku/ stenu použitím PowerPointovej prezentácie.

Dejstvo I: Na výstavné miesto sa prináša veľký kameň. Môže hrať hudba.

Hlas 1 „Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi?“

Hlas 2 Viem, čo to znamená niekoho stratiť.

Bol som už na mieste plaču a zúfalstva.

Cítil som váhu kameňa, ktorý drví všetku nádej
a je prekážkou medzi Bohom a mnou.

Hlas 1 Ale sme to my, ktorí ukladáme kamene, a nie Boh.

Svetlo opäť príde krok za krokom.

Kristus sa zjaví v láske priateľa,
v pohostinnosti blížneho,
vo vľúdnosti cudzinca.

Hlas 2 Pred vzkriesením musí prísť smrť.

Videl som, ako mŕtvi ožívajú:

(prečítať alebo si vypočuť osobné svedectvá)

Obidva hlasy My sme toho svedkami.

VŠETCI Prosíme za všetkých, ktorí potrebujú, aby bol kameň odvalený.

Prosíme za všetkých, ktorí v tomto živote zažili vzkriesenie.

Chválime Boha za slávu vzkrieseného Krista,
ktorý nám dáva zaručenú a istú nádej večného života.

Dejstvo II: Na výstavné miesto sa prináša kniha poviedok s obrázkami alebo primeranými fotografiami. Môže hrať hudba.

Hlas 1 „O čom sa takto idúcky rozprávate?“

Hlas 2 Mám rád skutočný rozhovor. Vyrástol som zo spoločenských konverzácií.

Som skutočný rozprávač príbehov.

Som poslucháč aj vtedy, keď je to bolestivé.

Zohrávam úlohu v príbehu môjho blížneho.

Hlas 1 Vďaka Bohu za dary komunikácie –

za osobné rozhovory, za telefón,
za rádio, televíziu a internet.

Vďaka Bohu za všetko, čo nás spája

a umožňuje nám ostať v kontakte.

Vďaka Bohu za Svätého Ducha.

Hlas 2 My sme naše príbehy.

Počul som príbehy, ktoré zmenili životy.

(prečítať alebo si vypočuť osobné svedectvá)

Obidva hlasy My sme toho svedkami.

VŠETCI Prosíme za všetkých, ktorí hovoria o veciach, na ktorých záleží.

Ďakujeme za všetkých, ktorí sa podelili so svojimi zážitkami
uzdravenia, odpustenia a zmierenia.

Chválime Boha za premieňajúcu silu jeho lásky

a prosíme, aby sa jedného dňa stal Kristov príbeh a ten náš jedným príbehom.

Dejstvo III: Na výstavné miesto sa prináša veľký glóbus (možno aj taký, ktorý sa dá rozsvietiť). Môže hrať hudba.

Hlas 1 „Ty si vari jediný návštevník Jeruzalema, ktorý nevie, čo sa tam po tieto dni stalo!“

Hlas 2 V tieto dni si uvedomujem prírodné katastrofy,

ktoré sa stali na druhej strane sveta.

No neviem si, keď môj blížny zažíva stratu

a neviem, čo oslavujú vedľa u susedov.

Cítim sa ako cudzinec vo vlastnej krajine.

Hlas 1 Niekedy sme povolaní na to, aby sme boli ticho.

Ak sa budeme pozerat' a počúvať, nájdeme Krista v druhých.

Ak sa pozrieme do svojho vnútra, nájdeme Krista v sebe.

A ak sme otvorení pre výzvy a zraniteľnosť,

potom nám Duch Svätý ukáže, kde nás chce Boh mať.

Hlas 2 Boh je v každej situácii. Nikto nie je pre Boha cudzincom.

Videl som Boha pôsobiť vo veľkom i malom.

(prečítať alebo si vypočuť osobné svedectvá)

Obidva hlasy My sme toho svedkami.

VŠETCI Prosíme za všetkých, ktorí sa nachádzajú v tragických okolnostiach.

Ďakujeme za medzinárodné humanitárne organizácie,

za pohotovostnú službu a jednotlivcov,

ktorí sa osobne obetujú, aby pomáhali svojim blížnym.

Chválime Boha za dar a moc modlitby.

Vždy je niečo, čo môžeme robiť –

môžeme sa modliť.

Dejstvo IV: Na výstavné miesto sa prináša vyznanie alebo iné vyhlásenie viery (môže to byť transparent alebo iné vizuálne znázornenie). Môže hrať hudba.

Hlas 1 „A čo?“

Hlas 2 Moja viera je vzácna.

Pridržal som sa jej mnohokrát v časoch mojich najväčších skúšok.

Neviem si bez nej predstaviť život.

Túto vieru chcem aj pre svoje deti.

Hlas 1 Nemôžeme nechávať zodpovednosť na druhých.

Sme povolaní svedčiť o našej viere.

Celé storočia šírili muži a ženy Božie slovo

a na tmavé miesta prišlo svetlo.

Hlas 2 Na tomto mieste pamätáme na tých,

ktorí dnes podnietili našu vieru.

(prečítať alebo si vypočuť osobné svedectvá)

Obidva hlasy My sme toho svedkami.

VŠETCI Prosíme za tých, ktorí obraňujú vieru v Krista

aj vtedy, keď čelia výsmechu, prenasledovaniu alebo smrti.

Ďakujeme za tých, ktorí nás ovplyvnili.

A v tichu vzdávame vďaku za záležitosti viery,

ktoré pre nás najviac znamenajú. (Ticho)

Chválime Boha za jeho vernosť,

ktorá trvá naveky. Amen.

Dejstvo V: Na výstavné miesto sa prináša kríž alebo krucifix. Môže hrať hudba.

Hlas 1 „Či nemusel Kristus toto všetko pretrpieť a tak vojsť do svojej slávy?“

Hlas 2 Videl som krutosť človeka voči človeku –
u mužov, žien a u tých, ktorí sú len o čosi viac ako deti.

Pozeral som sa na utrpenie niekoho, koho milujem
a nebol som schopný zdvihnúť ich z ich kríža.

Niekedy kričím: Prečo, ó, Bože, prečo?

Hlas 1 Existuje mnoho druhov utrpenia.

Vojna, terorizmus a ľudská krutosť nám pripomínajú,

že máme moc stelesniť akékoľvek slovo:

kvôli Kristovi sa musíme uistiť o tom, že to bude láska.

Nemôžeme zastaviť utrpenie, choroby alebo straty,
ale môžeme vstúpiť do bolesti a v láske sa s ňou podeliť.

Hlas 2 Z krvou sfarbeného Kristovho kríža,

prúdila žatva vernosti, odpustenia a lásky.

Poznám túto žatvu.

(prečítať alebo si vypočúť osobné svedectvá)

Obidva hlasy My sme toho svedkami.

VŠETCI Prosíme za všetkých, ktorí trpia v rukách druhých.

A prosíme aj za tých, ktorí spôsobujú utrpenie.

Ďakujeme za tých, ktorí stelesňujú lásku v čine

a idú i tam, kde sa aj anjeli boja kráčať.

Prosíme za tých, ktorí sú chorí, za tých, ktorí sa o nich starajú,

za tých, ktorí sa blížia k smrti.

Chválime Boha za jeho zaslúbenie,

že v živote alebo v smrti nie je nič,

čo by nás mohlo odlúčiť od Božej lásky. Amen.

Dejstvo VI: Na výstavné miesto sa prináša Biblia. Môže hrať hudba.

Hlas 1 „Či nehorelo naše srdce, keď sa s nami cestou rozprával?“

Hlas 2 Nečítam svoju Bibliu tak často, ako by som mal.

Sú v nej vzácne verše a slová,

ktoré žijú hlboko vo mne:

zrazu - v nečakaných okamihoch, v samote alebo v spoločnosti,

sa stane niečo skutočné,

a pochopím tieto slová tak ako nikdy predtým –

Je to zjavenie?

Hlas 1 Boh svoje Slovo zjavuje mnohými spôsobmi.

Nemusíme sa usilovať o zjavenie –

Svätý Duch nám otvorí oči a mysle,

keď príde správny čas.

A tí, ktorých si Boh vzbudí za prorokov, dávajú dnešku zmysel

vo svetle včerajška, aby nás nasmerovali do budúcnosti.

Hlas 2 Láska je v centre Zjavenia.

Cítil som, ako mi horelo srdce vášňou.

(prečítať alebo si vypočuť osobné svedectvá)

Obidva hlasy My sme toho svedkami.

VŠETCI Modlíme sa za všetkých tých, ktorých srdcia sú studené.

Prosíme za všetkých, ktorí si myslia, že už všetko videli.

Ďakujeme za prorokov minulosti a súčasnosti,

ktorí sa s nami podelili o to, čo im Boh zjavil.

Ďakujeme ti za tých, ktorých vášeň pre Krista

priniesla spravodlivosť a slobodu utláčaným.

Chválime Boha za všetkých obyčajných ľudí,

ktorí žijú zjavenie jeho Slova. Amen.

Dejstvo VII: Na výstavné miesto sa prináša veľký otáznik na papieri. Môže hrať hudba.

Hlas 1 „Čo sa ľakáte a prečo máte v srdce pochybnosti?“

Hlas 2 Závidím tým, ktorí nikdy nepochybovali.

Chcel by som mať takú istotu.

Ale veci, ktoré sa stávajú mne aj iným,

ma vedú k pochybnostiam o tvojej moci, ó, Bože.

A každý pohreb, ktorého sa zúčastním,

ma pozýva, aby som opäť kráčal po ceste do Emauz.

Hlas 1 Potrebujete odvahu a dôveru, aby ste sa spriatelili s pochybnosťou.

Musíte sa pripraviť na cestu.

Apatia, nečinnosť, samoľúbosť a egoizmus

sú opakom viery – nie pochybnosti.

Nasledujte Kristovu cestu.

Modlite sa, chváľte Boha a milujte svojho blížneho ako seba samého.

Lebo práve takýmto vyjadrením nachádzame odpovede.

Hlas 2 Jedine vierou môžeme žiť tieto otázky.

Zažil som neuveriteľné prelomy vo viere.

(prečítať alebo si vypočuť osobné svedectvá)

Obidva hlasy My sme toho svedkami.

VŠETCI Prosíme za tých, ktorí žijú v neustálom strachu.

Prosíme za tých, ktorí sú ochromení svojimi neistotami.

Ďakujeme za tých, ktorých sila viery

udržiava a povzbudzuje iných v ich nepriaznivom položení.

Chválime Boha za opätovné uistenie v Ježišovi,

že keď vystrieme ruku a dotkneme sa našich duchov (porov. Lukáš 24, 37), objavíme tiež Krista, ktorý je živý. Amen.

Dejstvo VIII: Na výstavné miesto sa prináša veľký bochník chleba. Môže hrať hudba.

Hlas 1 „Máte tu niečo na zjedenie?“

Hlas 2 Už som bol hladný.

Bol som nasýtený.

Nielen chlebom som živý.

Ale bez neho nemôžem žiť.

Hlas 1 Sme Božími správcami sveta.

Delíme si spoločný bochník.

Pre každého je dostatok.

To, čo potrebujeme, je iba pohostinnosť.

Pre všetkých narodených je pri stole miesto.

Hlas 2 Pohostinnosť vytvára priestor,

kde sú všetky potreby uspokojené.

Zažil som pohostinnosť meniacu život.

(prečítať alebo si vypočuť osobné svedectvá)

Obidva hlasy My sme toho svedkami.

VŠETCI Prosíme za tých, ktorí žijú v nehostinných miestach.

Ďakujeme ti za tých, ktorí venujú svoj čas,

svoje nadanie, zdroje ich samotných,

aby v druhých potvrdili Krista.

Chválime Boha za slávu Kristovho kríža

Pozývajúc každého, kto prichádza k Ježišovi,

aby boli zjednotení na jeho hostine života. Amen.

Požehnanie

Nech je úžasný Boh nad tvojimi plecami,

aby ochraňoval tvoje vychádzanie a tvoje vchádzanie.

Nech je Syn Márie blízko tvojho srdca

a nech sa nad tebou vylieva dokonalý Duch.

Amen.

(Carol Ford)

Ekumenické pozadie v Škótsku

od r. 1910 do r. 2010

Edinburgh bol v r. 1910 svedkom zrodu moderného ekumenického hnutia. Ale prečo sa to udialo práve v Edinburghu? Škótsko malo intelektuálne aj kultúrne silnú tradíciu internacionalizmu, ktorý siahal až ku keltskej misii. Túto medzinárodnú perspektívu podporili vedúci škótski teológovia a cirkevní vodcovia. Toto sa prepájalo so silným misionárskym étosom škótskeho protestantizmu 19. storočia, ktorý sa okrem evanjelizácie zaoberal aj meniacim sa ekonomickým imperiálnym rozširovaním Britskej ríše. Tento záväzok voči misiám viedol cirkvi k ochote podporovať Svetovú misijnú konferenciu a nenechať ju na misijné organizácie. A na záver, Škótsko zažívalo prudké zmeny v cirkvi aj v spoločnosti, ktoré stimulovali zmysel širšej vízie v cirkvách.

V r. 2000 navštívil Škótsko John Pobee z Ghany a vyzval kresťanských vodcov, aby si pripomenuli sté výročie r.

1910. Ďalších pár rokov sa rozširujúci kruh misijných mysliteľov a aktivistov zhodol na tom, že rok 2010 by bol

udalosťou veľkých možností, ale vyžaduje si spoluprácu. V r. 2005 sa v Edinburghu konalo medzinárodné

zhromaždenie, z ktorého vzišli kľúčové témy pre misie 21. storočia. Sú v nich zahrnuté: základy misií, misie

v medzináboženskom kontexte, misie a ich vzťah k postmodernizmu a moci, formy misionárskeho záväzku, teologické vzdelávanie, súčasné kresťanské spoločenstvá, misie a jednota a misijná spiritualita.

Uvedomili si, že pre sté výročie je potrebné ústredné miesto, a tak sa rozhodli, že sa bude konať v Edinburghu od 2. – 6. júna 2010. Práca „Edinburgh 2010“ je koordinovaná prostredníctvom webovej stránky: www.edinburgh2010.org

Uplynulé roky

Od 40. rokov 20. storočia do súčasnosti sa na škótskej ekumenickej scéne vyvinuli tri konkrétne témy.

Teologické skúmanie

Od tzv. **Biskupskej správy** (*anglikánsko/presbyteriánska správa z r. 1956*), cez takmer 30 rokov **multilaterálnych rozhovorov** (1967 – 1994), ktorých sa zúčastnilo 6 cirkví v Škótsku, až do **Iniciatívy škótskych cirkví za jednotu kresťanov** (*SCIFU-Scottish Churches Initiative for Christain Unity, 1996 – 2003*) bolo pomenovaných mnoho doktrínálnych otázok. To viedlo k väčšiemu pochopeniu rozličných tradícií a k narastajúcemu zisteniu, že cirkvi nachádzajú v mnohých teologických otázkach súlad. Fakt, že na tomto zlyhávalo vytváranie schémy jednoty, na ktorej by sa všetci zhodli, sa nezakladá na žiadnom antagonizme medzi cirkvami, ale na uvedomení si, že jednota je viac než len vytvorenie nejakého veľkolepého plánu. Zakladá sa na uznaní jednoty ako možnej v rámci odlišnosti.

Praktická spolupráca

V 50. rokoch 20. storočia sa na národnej úrovni objavili dve skupiny, ktoré prišli s veľkou energiou a víziou. Začiatkom 60. rokov 20. storočia sa to odrazilo pri otvorení **Škótskeho cirkevného domu** – Konferenčného a oddychového centra **v Dunblane**, ktorý „spoločne patrili cirkvám, kde sa mohli začať učiť spolu rásť, aby mohli slúžiť Škótsku“. V r. 1962 bola založená **Škótska rada cirkví**, kde sa členmi stala väčšina nekatolíckych cirkví a množstvo pridružených ekumenických skupín a organizácií. Viedlo to k mnohým národne sponzorovaným aktivitám, napr. pôstne kurzy, práca s mládežou, misijná práca v komunitách. Tieto sa rýchlo zrástli s miestnymi radami cirkví po celom Škótsku a spolupracovali na spoločnej bohoslužbe a dianí. V r. 1986 sa pôstny kurz stal v celej Veľkej Británii katalyzátorom nových „nástrojov jednoty“, ktorý po prvýkrát zahrnul Rímskokatolícku cirkev. V r. 1990 tak vznikla organizácia **Action for Churches Together in Scotland** (*ACTS – globálna sieť humanitárnych organizácií s pobočkou v Škótsku*).

Prorocký hlas

Treťou témou je tá, s ktorou sa cirkvám žije najťažšie. No bez nej by ekumenizmus stratil svoju efektívnosť. Keď sa cirkvi zbližovali, ekumenizmus podnikol svoje vlastné prorocké akcie. Organizácia **Christian Aid** (*Kresťanská pomoc*) vo svojej práci premietla praktické vyjadrenie súcitu s hladnými sveta, ale aj prorocké slová protestu, za spravodlivosť sveta. **Komunita v lone**, ktorá vždy bola silne ekumenická, otvorene vyzvala cirkvi a svet zamyslieť sa nad nejednotnosťou a nespravodlivosťou. Boli tu aj prorocké momenty, ako napr. v r. 1982, keď Škótsko navštívil pápež Ján Pavol II., ktorý povedal: „Kráčajme spolu ako pútnici, ruka v ruke“.

Ekumenizmus sa v súčasnosti rozšíril na medzináboženský kontext a na kresťanské svedectvo v sekulárnej a multikultúrnej spoločnosti. Dejiny v Škótsku ukázali, že na to, aby sa táto výzva zvládla, je potrebné, aby boli všetky tri témy vo vzájomnom napätí. Nemôžeme si z nich vybrať. Lebo len vtedy, keď na seba vzájomne pôsobia, tvorí sa teológia, spolupráca a prorocký hlas, ktorý je srdcom ekumenickej vízie.

Tartan, kockovaná látka, je jedným zo škótskych pokladov. Tradične sa každý vzor identifikoval s konkrétnym „klanom“ alebo rodinou, ale tartan je živou tradíciou a pokračuje sa v jeho navrhovaní pre rozličné zámery a organizácie. Tartanová látka má základnú farbu, na ktorej sú vodorovné a zvislé pruhy. Text pozadia je uvedený vyššie, a nižšie ponúkame množstvo vodorovných a zvislých pruhov, ktoré poukazujú len na pár spôsobov, akými sa cirkvi angažujú medzi sebou a v širšej spoločnosti.

Vodorovné pásy – cirkvi hľadajú jednotu spoločne

Spoločná komisia Škótskej cirkvi a Rímskokatolíckej cirkvi zaoberajúca sa doktrínou

Tento bilaterálny dialóg dokázal, že je bohatým zdrojom požehnaní. Najnovší dokument sa volá: „Krst: katolícky a reformovaný“, ktorý sumarizuje pokrok v chápaní spoločného krstu, ale ktorý tiež pozýva na ďalšie zamyslenie sa nad tým, čo toto znamená pre dnešné misie Cirkvi. Spoločná komisia je príkladom pozitívneho ekumenického teologického dialógu a dokazuje, že jednotlivci, ako aj inštitúcie, sú ochotní vážne sa navzájom počúvať. Spoločná komisia sa v súčasnosti zaoberá uzdravovaním historických spomienok a doktrínou posvätenia.

Prameň EMU

Po ukončení činnosti Iniciatívy škótskych cirkví za jednotu sa tri denominácie zaviazali, že budú skúmať, akými spôsobmi môžu spoločne pracovať, slúžiť a svedčiť. Tak sa zrodili rozhovory **EMU**. Predstavitelia škótskej Episkopálnej, Metodistickej a Zjednotenej (**United**) reformovanej cirkvi sa stretávajú dvakrát za rok, aby objavili spôsoby, ktorými by mohli spoločne, na národnej a miestnej úrovni, robiť to, čo sa nemusí robiť oddelene. Tešia sa, keď ľudia s konkrétnymi povereniami bádajú a určujú, ako môže rásť spolupráca, napr. vo vzdelávaní a školeniach. **EMU** je mladý, živý vzťah s veľkým potenciálom.

Vyvíjajúce sa vzťahy s menšinou etnických kresťanov.

V roku 2007 si cirkvi v Škótsku pripomenuli dvojstoročnicu zrušenia obchodovania s otrokmi. Toto sa stalo katalyzátorom vo vývoji bližšieho vzťahu medzi tradičnými cirkvami a rastúcim počtom menšinových etnických kresťanov v Škótsku. Škótska cirkevná skupina pre rasovú spravodlivosť má teraz predstaviteľov z afrických cirkví a ázijských kresťanských spoločenstiev. Menšinoví etnickí kresťania sa sami zlúčili do zoskupenia, aby podporili vzťahy medzi sebou a s tradičnými cirkvami a s ACTS.

Zvislé pruhy – cirkvi angažujúce sa v škótskej spoločnosti

Cirkvi a parlament

Parlamentný úrad škótskych cirkví (SCPO – The Scottish Churches Parliamentary Office) vznikol preto, lebo cirkvi sa angažovali v procese, ktorého príčinou bol vznik škótskeho parlamentu. Zistenie, že spolupráca je možná, viedlo cirkvi k vytvoreniu úradu SCPO, ktorý im umožňuje efektívne zapájanie sa v parlamente a škótskej vláde – nie preto, aby boli akousi straníckou líniou, ale aby zaistili, že sa bude komunikovať a že bude počuť hlas cirkvi. „Je jasné, že najefektívnejší sme vtedy, keď môžeme jedhlasne hovoriť za naše vízie za spoločné dobro Škótska. O veciach, kde sa hlasy rozchádzajú, hovoríme čestne a otvorene.“

Cirkvi a národný dialóg

Vedúce osobnosti, predstavitelia dvanástich cirkví Škótska, prijali pozvanie škótskej vlády, aby prispeli do „národného dialógu“ o voľbe budúcnosti v Škótsku.

Skupina vydala nasledujúce vyhlásenie:

„Uvedomujeme si, že cirkev je tak, ako náš národ, na ceste. Všetci zápasíme s tým, aby sme sa dostali tam, kde máme byť. Ale čo sa týka cirkvi, ako aj nášho národa a našich komunít, túžime po týchto kresťanských hodnotách, ktoré charakterizujú náš spoločný život v Škótsku:

- po národe, ktorý formujú princípy lásky k Bohu a všetkým živým bytostiam;
- po národe, ktorý presadzuje dôstojnosť a spravodlivosť pre všetkých;
- po národe, ktorý podporuje vernosť vo vzťahu jednotlivcov a spoločenstiev;
- po národe, ktorý ukazuje súcit a starostlivosť o slabých a tých, čo sú na okraji spoločnosti;
- po spoločnosti, v ktorej vypočujú hlasy všetkých
- po ľuďoch, ktorí sa menej zaoberajú svojou vlastnou prosperitou a viac sa starajú o blaho druhých;
- po národe, ktorý sa usiluje o dokonalosť, a v ktorom môžu všetci ľudia zakúsiť život v jeho plnosti;

- po národe, ktorý privíta jedinečný príspevok tých, ktorí vytvárajú nové Škótsko;
- po krajine, ktorá presadzuje blaho všetkých svojich obyvateľov a nezneužíva pri tom svoju autoritu.

Tieto hodnoty sú pre nás zakotvené v Ježišovi a osobitne formovali príbeh Škótska, ktorý sa rokmi vyvíjal.

Uvedomujeme si, že tam, kde sa tieto hodnoty žijú a praktizujú, rezonujú v ľuďoch iných vyznaní alebo aj bez vyznania.“

Pouliční pastori

Pouliční pastori – misijná iniciatíva, ktorá sa šíri po celom Škótsku. Tímy vyškolených dobrovoľných pouličných pastorov z miestnych cirkví sú k dispozícii neskoro večer v centrách miest, aby ponúkli radu a praktickú podporu ľuďom, ktorí sú v tom čase vonku. „Stretávame sa, porozprávame a stávame sa súčasťou týchto ľudí počúvaním, podporou a pomocou praktickými spôsobmi. Napr. odprevadíme dievča neskoro večer k taxíku, poskytneme istotu niekomu, kto sa cíti byť zastrašovaný, alebo počúvame ľudí, ktorí potrebujú vedieť, že o nich má niekto záujem“, hovorí James Duce z City Church (mestského zboru) v meste Aberdeen, prvom škótskom meste, ktoré spustilo iniciatívu pouličných pastorov.

Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov

Témy rokov 1968 – 2010

V roku 1968 sa začali po prvýkrát používať materiály, ktoré spoločne pripravili Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví v spolupráci s Pápežskou radou na podporu jednoty kresťanov.

1968 – Na chválu jeho slávy (*Efezanom 1, 14*)

To the praise of his glory

Pour la louange de sa gloire

1969 – Povolání pre slobodu (*Galafanom 5, 13*)

Called to freedom

Appelés à la liberté

(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ríme, Taliansko)

1970 – My sme totiž Boží spolupracovníci (*1. Korint'anom 3, 9*)

We are fellow workers for God

Nous sommes les coopérateurs de Dieu

(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v kláštore v Niederaltaichu, Nemecko)

1971 - ... a spoločenstvo Svätého Ducha (*2. Korint'anom 13, 13*)

... and the communion of the Holy Spirit

... et la communion du Saint-Esprit

(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Bari, Taliansko)

1972 – Nové prikázanie vám dávam (*Ján 13, 34*)

I give you a new commandment

Je vous donne un commandement nouveau

(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)

1973 – Pane, nauč nás modliť sa (*Lukáš 11, 1*)

Lord, teach us to pray

Seigneur, apprends-nous à prier

(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v opátstve Montserrat, Španielsko)

1974 – Aby každý jazyk vyznával: Ježiš Kristus je Pán (*Filipanom 2, 1-13*)

That every tongue confess: Jesus Christ is Lord
 Que tous confessent: Jésus Christ est Seigneur
 (Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
 1975 – Boží zámer: všetko v Kristovi (*Efezanom* 1, 3-10)
 God's purpose: all things in Christ
 La volonté du Père: Tout réunir sous un seul chef, le Christ
 (Materiál pripravila austrálska skupina. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
 1976 – Budeme mu podobní (*1. Jánov* 3, 2) alebo Povolání stať sa tým, čím sme
 We shall be like him or, Called to become what we are
 Appelés a devenir ce que nous sommes
 (Materiál zostavila karibská konferencia cirkví. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ríme, Taliansko)
 1977 – Spoločne vytrváme v nádeji (*Rimanom* 5, 1-5)
 Enduring together in hope
 L'espérance ne déçoit pas
 (Materiál zostavili v Libanone uprostred občianskej vojny. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
 1978 – Už nie ste cudzinci (*Efezanom* 2, 13-22)
 No longer strangers
 Vous n'êtes plus des étrangers
 (Materiál zostavil ekumenický tím v Manchestri, Anglicko)
 1979 – Slúžte si navzájom na Božiu slávu (*1. Petrov* 4, 7-11)
 Serve one another to the glory of God
 Soyez au services les uns des autres pour la gloire de Dieu
 (Materiál je z Argentíny. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
 1980 – Príď kráľovstvo tvoje (*Matúš* 6, 10)
 Your kingdom come
 Que ton règne vienne!
 (Materiál zostavila ekumenická skupina v Berlíne, Nemecko. Prípravné stretnutie sa konalo v Miláne)
 1981 – Jeden Duch – rôzne dary – jedno telo (*1. Korint'anom* 12, 3b-13)
 One Spirit – many gifts – one body
 Un seul esprit – des dons divers – un seul corps
 (Materiál zostavili Graymoor Fathers, USA. Prípravné stretnutie sa konalo v Ženeve, Švajčiarsko)
 1982 – Nech nájdú všetci svoj domov v tebe, ó, Pane (*Žalm* 84)
 May all find their home in you, O Lord
 Que tous trouvent leur demeure en Toi, Seigneur
 (Materiál bol z Kene. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Miláne, Taliansko)
 1983 – Ježiš Kristus – život sveta (*1. Jánov* 1, 1-4)
 Jesus Christ – the Life of the World
 Jesus Christ – La Vie du Monde
 (Materiál pripravila ekumenická skupina z Írska. Prípravné stretnutie sa konalo v Céligny-Bossey, Švajčiarsko)
 1984 – Povolání byť jedno skrze križ nášho Pána (*1. Kor* 2, 2 a *Kol* 1, 20)
 Called to be one through the cross of our Lord
 Appelés à l'unité par la croix de notre Seigneur
 (Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Benátkach, Taliansko)

1985 – Zo smrti do života s Kristom (*Efezanom 2:4-7*)
 From death to life with Christ
 De la mort à la vie avec le Christ
 (Materiál zostavili na Jamajke. Prípravné stretnutie sa konalo v Grandchampe, Švajčiarsko)

1986 – Budete mi svedkami (*Skutky apoštolov 1, 6-8*)
 You shall be my witnesses
 Vous serez mes témoins
 (Materiál zostavili v Slovinsku, prípravné stretnutie sa konalo v Juhoslávii)

1987 – Zjednotení v Kristovi – nové stvorenie (*2. Korint'anom 5, 17-6, 4a*)
 United in Christ – a new creation
 Unis dans le Christ – une nouvelle création
 (Materiál pripravili v Anglicku, prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Taizé, Francúzsko)

1988 – Božia láska vyháňa strach (1. Jánov 4, 18)
 The love of God casts out fear
 L'Amour de Dieu bannit la crainte
 (Materiál zostavený v Taliansku, prípravné stretnutie bolo v Pinerole, Taliansko)

1989 – Budovanie spoločenstva: jedno telo v Kristovi (*Rimanom 12, 5-6a*)
 Building community: one body in Christ
 Bâtir la communauté: Un seul corps en Christ
 (Materiál pripravili v Kanade, prípravné stretnutie sa konalo vo Whaley Bridge, Anglicko)

1990 – Aby všetci jedno boli.. aby svet uveril (*Ján 17*)
 That they all may be one... That the world may believe
 Que tous soient un... Afin que le monde croie
 (Materiál zostavili v Španielsku, prípravné stretnutie bolo v Madride, Španielsko)

1991 – Chváľte Hospodina, všetky národy! (*Žalm 117 a Rimanom 15, 5-13*)
 Praise the Lord, all you nations!
 Nations, louez toutes le Seigneur!
 (Materiál pripravili v Neemcku, prípravné stretnutie sa konalo v Rotenburgu na Fulde, Nemecko)

1992 – Ja som s vami po všetky dni... Choďte teda (*Matúš 28, 16-20*)
 I am with you always... Go, therefore
 Je suis avec vous... allez donc
 (Materiál zostavili v Belgicku, prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Bruggách, Belgicko)

1993 – Prinášajme ovocie Ducha pre kresťanskú jednotu (*Galat'anom 5, 22-23*)
 Bearing the fruit of the Spirit for Christian unity
 Pour l'unité: laisser mûrir en nous les fruits de l'Esprit
 (Materiál pripravili v Zaire. Prípravné stretnutie sa konalo v blízkosti Zürichu, Švajčiarsko)

1994 – Božia domácnosť: povolani byť jedno srdcom a myslou (*Skutky apoštolov 4, 23-37*)
 The household of God: called to be one in heart and mind
 La maison de Dieu: Appelés à être un dans le coeur et dans l'esprit
 (Materiál zostavili v Írsku, prípravné stretnutie bolo v Dubline, Írsko)

1995 – Koinonia: spoločenstvo v Bohu a medzi sebou navzájom (*Ján 15, 1-17*)
 Koinonia: communion in God and with one another
 La koinonia: communion en Dieu et les uns avec les autres

(Materiál pripravila Komisia pre vieru a poriadok, prípravné stretnutie sa konalo v Bristole, Anglicko)
 1996 - Hľa, stojím pri dverách a klopem (*Zjavenie Jána* 3, 14-22)
 Behold, I stand at the door and knock
 Je me tiens à la porte et je frappe
 (Prípravný materiál zostavili v Portugalsku, stretnutie sa konalo v Lisabone, Portugalsko)
 1997 – V mene Krista vás prosíme: Zmierte sa s Bohom (*2. Korint'anom* 5, 20)
 We entreat you on behalf of Christ, be reconciled to God
 Au nom du Christ, laissez-vous réconcilier avec Dieu
 (Materiál pripravila Severská ekumenická rada, prípravné stretnutie sa konalo v Štokholme, Švédsko)
 1998 - Duch prichádza na pomoc našej slabosti (*Rimanom* 8, 14-27)
 The Spirit helps us in our weakness
 L'Esprit aussie vient en aide à notre faiblesse
 (Prípravný materiál bol z Francúzska, stretnutie sa konalo v Paríži)
 1999 – Boh bude s nimi prebývať a oni budú jeho ľudom (*Zjavenie Jána* 21, 1-7)
 He will dwell with them as their God, they will be his peoples
 Dieu demeurera avec eux. Ils seront ses peuples et lui sera le Dieu qui est avec eux
 (Prípravný materiál pripravili v Malajzii, stretnutie sa konalo v kláštore v Bose, Taliansko)
 2000 – Požehnaný Boh, ktorý nás požehnal v Kristovi (*Efezanom* 1, 3-14)
 Blessed be God who has blessed us in Christ
 Béni soit Dieu, qui nous a bénis en Christ
 (Prípravný materiál zostavila Rada cirkví Blízkeho východu, stretnutie sa uskutočnilo v La Verne, Taliansko)
 2001 – Ja som cesta, pravda i život (*Ján* 14, 6)
 I am the Way, and the Truth, and the Life
 Je suis le chemin, et la vérité et la vie
 (Prípravný materiál zostavili v Rumunsku a stretnutie sa konalo v meste Vulcan, Rumunsko)
 2002 – U teba je prameň života (*Žalm* 36, 5-10)
 For with you is the fountain of life
 Car chez toi est la fontaine de la vie
 (Prípravný materiál zostavila CEEC a CEC, stretnutie bolo blízko Augsburgu, Nemecko)
 2003 – Tento poklad však máme v hlinených nádobách (*2. Korint'anom* 4, 4-18)
 We have this treasure in clay jars
 Car nous avons ce trésor dans des vases d'argile
 (Prípravný materiál zostavili v Argentíne, stretnutie bolo v Los Rubios, Španielsko)
 2004 – Svoj pokoj vám dávam (*Ján* 14, 23-31; *Ján* 14, 27)
 My peace I give to you
 Je vous donne ma paix
 (Prípravný materiál zostavili v Aleppe, Sýria. Stretnutie bolo v Palerme, Taliansko)
 2005 – Kristus, jediný základ Cirkvi (*1. Korint'anom* 3, 1-23)
 Christ, the one foundation of the Church
 Le Christ, unique fondement de l'Eglise
 (Prípravný materiál bol zo Slovenska, stretnutie sa konalo v Piešťanoch)
 2006 – Lebo kde sú zhromaždení dvaja alebo traja v mojom mene, tam som ja medzi nimi (*Matúš* 18, 18-20)
 Where two or three are gathered in my name, there I am among them

Là où deux ou trois se trouvent réunis en mon nom, je suis au milieu d'eux
 (Prípravný materiál pochádzal z Írska. Stretnutie sa konalo v Prosperous, Co. Kildare, Írsko)
 2007 – Aj hluchým dáva sluch a nemým reč (*Marek 7, 31-37*)
 He even makes the deaf to hear and the mute to speak
 Il fait entendre les sourds et parler les muets
 (Prípravné materiály zostavili v Južnej Afrike, stretnutie sa konalo vo Faverges, Francúzsko)
 2008 – Neprestajne sa modlite (*1. Tesaloničanom 5, 12a.13b-18*)
 Pray without ceasing
 Priez sans cesse
 (Prípravné materiály zostavili v USA. Stretnutie sa konalo v Graymoor, Garrison, USA)
 2009 – A budú jedno v tvojej ruke (*Ezechiel 37, 15-28*)
 That they may become one in your hand
 Ils serong unis dans ta main
 (Prípravné materiály zostavili v Kórei, stretnutie sa konalo v Marseille, Francúzsko)
 2010 – Vy ste toho svedkami (*Lukáš 24, 48*)
 You are witnesses of these things
 ...de tout cela, c'est vous qui êtes les témoins
 (Prípravný materiál pochádza zo Škótska. Stretnutie sa konalo v Glasgowe, Škótsko)

Kľúčové dátumy v dejinách Týždňa modlitieb za kresťanskú jednotu

- 1740 približne v tomto roku vzniklo v Škótsku turíčne hnutie s prepojením na Severnú Ameriku. V ich prebudeneckom poslanstve bola výzva na modlitbu za a so všetkými cirkvami.
- 1820 reverend James Haldane Stewart vydáva *Návody na všeobecné zjednotenie kresťanov pri vylíatí Ducha*.
- 1840 reverend Ignatius Spencer, ktorý konvertoval na rímsky katolicizmus, navrhuje Zjednotenie modlitby za jednotu.
- 1867 Prvá konferencia anglikánskych biskupov v Lambethe zdôrazňuje v preambule svojho vyhlásenia modlitbu za jednotu
- 1894 Pápež Lev XIII. povzbudzuje k modlitbe v *Oktáve za jednotu* v súvislosti s Turícami.
- 1908 reverend Paul Wattson prvýkrát inicioval zachovávanie *Oktávy za jednotu cirkvi*.
- 1926 Hnutie Viera a poriadok začína vydávať *Návrhy na Oktávu modlitieb za kresťanskú jednotu*.
- 1935 Abbé Paul Couturier z Francúzska obhajuje *Celosvetový týždeň modlitieb za kresťanskú jednotu* na širokom základe modlitieb za „jednotu, ktorú chce Kristus prostriedkami, ktorými on chce“.
- 1958 Kresťanská jednota (Unité Chrétienne, Lyon, Francúzsko) a Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví začínajú spoločne pripravovať materiály pre *Týždeň modlitieb*
- 1964 V Jeruzaleme sa pápež Pavol VI. a patriarcha Athenagoras I. spoločne modlili Ježišovu veľkňazskú modlitbu „*aby všetci boli jedno*“ (*Ján 17*).
- 1964 Dekrét Druhého vatikánskeho koncilu o ekumenizme zdôrazňuje, že modlitba je dušou ekumenického hnutia a nabáda k zachovávaniu *Týždňa modlitieb*.
- 1966 Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví (SRC) a Sekretariát na napomáhanie jednoty kresťanov (dnes známy ako Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov) začali oficiálnu spoločnú prípravu materiálov pre *Týždeň modlitieb*.

- 1968 Prvýkrát sa oficiálne použili materiály pre *Týždeň modlitieb*, ktoré spoločne pripravili Komisia pre vieru a poriadok a Sekretariát na napomáhanie jednoty kresťanov (dnes známy ako Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov)
- 1975 Prvýkrát sa použil materiál pre *Týždeň modlitieb*, ktorý vychádzal z navrhovaného textu miestnej ekumenickej skupiny. Skupina z Austrálie bola prvá, ktorá sa venovala plánu pripraviť prvý návrh na rok 1975.
- 1988 Materiály Týždňa modlitieb sa použili na inauguračnej bohoslužbe Kresťanskej federácie Malajzie, ktorá spája hlavné kresťanské zoskupenia v krajine.
- 1994 V medzinárodnej skupine, ktorá pripravovala texty na rok 1996, boli aj zástupcovia YMCA a YWCA.
- 2004 Medzi Komisiou pre vieru a poriadok (SRC) a Pápežskou radou na podporu jednoty kresťanov (Katólicka cirkev) sa dosiahla dohoda, že sa zdroje pre *Týždeň modlitieb za kresťanskú jednotu* spoločne vydajú a pripravia v tom istom formáte.
- 2008 Spomienková oslava 100. výročia *Týždňa modlitieb za kresťanskú jednotu* (*Oktáva za kresťanskú jednotu*, ktorá bola jeho predchodcom, sa prvýkrát začala sláviť v r. 1908)

Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví

CH – 1211 Genève 2 Switzerland

infowcc@wcc-coe.org

www.oikumene.org

Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov

P. O. Box 2100 VA – 00120 Cité du Vatican

office@christianunity.va

www.vatican.va

Obsah

Pre organizátorov Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov

Biblický text

Úvod do témy na rok 2010

Príprava materiálov na Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2010

Úvod do ekumenickej bohoslužby

Poriadok ekumenickej bohoslužby

Biblické úvahy a modlitby na „osem dní“

Prídavné bohoslužobné materiály zo Škótska

Ekumenické pozadie v Škótsku

Témy rokov 1968 – 2010

Kľúčové dátumy v dejinách Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov

Biblické citácie:

Biblické citácie, ktoré sú v tomto dokumente, sú z Biblie, slovenského ekumenického prekladu s deuterokánonickými knihami, vydala © Slovenská biblická spoločnosť, Banská Bystrica, 2007. Schválené Konferenciou biskupov Slovenska dňa 27. 3. 2008, č. 9-K/08. Všetky práva vyhradené.

„Vy ste toho svedkami“

(Lukáš 24, 48)

Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov

18. – 25. januára 2010

Spoločná iniciatíva Svetovej rady cirkví
a Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov

Preložila Mgr. Slávka Danielová

Lektorovali Mgr. Daniela Horínková

a ThDr. Ivan Šulík, PhD.

Zodpovedný redaktor PhDr. Marian Veselý